

Довідка
про результати проведення самооцінювання
освітньої діяльності за напрямом
«Освітнє середовище закладу освіти»
за 2025/2026 навчальний рік
у ліцеї імені Василя Симоненка ЛМР

Самооцінювання освітньої діяльності за напрямом «Освітнє середовище закладу освіти» здійснювалось за 2025/2026 навчальний рік. Термін проведення самооцінювання за напрямом січень-лютий 2026 року.

Для здійснення самооцінювання на платформі EvaluEd було заповнено 62 анкети для педагогічних працівників, 139 анкет для батьків, 111 анкети для учня/учениці (віком від 14 років), 1 онлайн форма вивчення документації, 1 опитувальник для керівника закладу освіти, 1 опитувальник для заступника керівника закладу освіти, 1 опитувальник для представника учнівського самоврядування, 1 опитувальник для практичного психолога/соціального педагога, 14 форм спостереження за проведенням навчального заняття в інклюзивному класі.

Залучено до опитування учнів 9-11 класів, батьків, директора та заступника директора ліцею, педагогів, практичного психолога/соціального педагога, представника учнівського самоврядування.

Загальний результат за напрямком 1 «Освітнє середовище закладу освіти» – 2 - ДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ. Узагальнені результати напряму за трьома вимогами представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати самооцінювання

Шкала визначення рівня якості освітньої діяльності					
1,0 – 1,65	1,66 – 2,65	2,66 – 3,59	3,60 – 4,0		
низький рівень	рівень, що вимагає покращення	достатній	високий		
НАПРЯМ 1. Освітнє середовище закладу освіти	Оцінка	Високий	Достатній	ВП	Низький
Вимога 1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці	3,083				
Вимога 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	3,21				
Вимога 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	2,588				

Вимога 1.1.Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці

Середній бал за вимогою 1.1. – 3.1. ДОСТАТНІЙ

Узагальнені результати вимогою 1.1. представлені у таблиці 2.

Напрям 1

Вимога 1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці	Оцінка	Високий	Достатній	ВП	Низький
Критерій 1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці	3				
Критерій 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми	2,5				
Критерій 1.1.3. Учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх	2,667				
Критерій 1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку з учнями та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я та вживають необхідних заходів у таких ситуаціях	3,833				
Критерій 1.1.5. У закладі освіти створюються умови для здорового харчування учнів і працівників	3				
Критерій 1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті	3,25				
Критерій 1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників	3,333				

1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці

За результатами спостереження встановлено, що територія закладу є впорядкованою, чистою та безпечною. Територія огорожена, сторонній доступ до приміщень обмежений. Для учнів облаштовано ігрові та спортивні майданчики, футбольне поле, створено умови для фізичної активності та відпочинку. Навчальні приміщення початкової школи розташовані окремо від приміщень для учнів базової та старшої школи. Територія освітлюється у вечірній та нічний час.

У закладі забезпечено належні умови доступності та безпеки: наявні поручні, контрастне маркування окремих елементів, інформаційні вказівники, схеми евакуації, запасні виходи утримуються у належному стані.

На території закладу функціонує укриття, забезпечене місцями для сидіння, резервним освітленням, засобами пожежогасіння, медичними аптечками та засобами зв'язку.

Водночас потребують удосконалення окремі елементи спортивного обладнання, доступності для осіб з особливими потребами та матеріального забезпечення укриття (запаси води, умови для тривалого перебування учасників освітнього процесу). Загалом критерій оцінено на достатньому рівні. (Табл.3-8)

Таблиця 3

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
1. Наявність (справність) огорожі/паркану:	територія огорожена; однак, огорожа має незначні пошкодження
2. Недоступність території та приміщення школи для несанкціонованого заїзду транспортних засобів та доступу сторонніх осіб:	територія школи недоступна для несанкціонованого заїзду транспорту, однак доступна для сторонніх осіб; приміщення школи недоступні для сторонніх осіб
3. Обладнання майданчиків для здобувачів освіти початкової школи:	майданчики обладнані ігровим та спортивним обладнанням, що відповідає віковим особливостям учнів, проте відсутні тіньові навіси/альтанки
4. Облаштування майданчиків для занять спортом та фізичної активності:	облаштовано спортивні майданчики, однак спортивне обладнання застаріле та/або непридатне для використання
4. Облаштування майданчиків для занять спортом та фізичної активності:	облаштовано спортивні майданчики з твердим покриттям та/або зі штучним покриттям
4. Облаштування майданчиків для занять спортом та фізичної активності:	наявне футбольне поле з трав'яним або зі штучним покриттям
5. Навчальні приміщення, роздягальні, санітарні вузли для учнів початкової школи:	розміщені в окремому приміщенні/блоці на 1-2 поверхах відокремлено від навчальних приміщень для учнів 5-11 (12) класів
6. Розташування навчальних приміщень школи в цокольних та/або підвальних поверхах	не розміщені

Таблиця 4

Територія школи:	
7.1. справність фізкультурно-спортивного та ігрового обладнання	так
7.2. відсутність пошкоджень покриття майданчиків	так
7.3. відсутність ям	так
7.4. наявність нависання гілок, сухостійних дерев	ні
7.5. чиста, охайна	так
7.6. відсутнє нагромадження сміття, опалого листя, будівельних матеріалів	так
7.7. відсутні колючі насадження (біла акація, глід, шипшина тощо), рослини з отруйними властивостями або які викликають алергію (амброзія)	так
7.8. освітлюється у вечірній та нічний час	так

Таблиця 5

У закладі освіти забезпечено:	
8.1. безпечне неслизьке покриття ґанку з рельєфним маркуванням, огороженням і зручними поручнями вздовж сходів, що забезпечує умови доступності будівлі	так
8.10. систему оповіщення, доступну для дітей з порушенням слуху і зору	ні
8.2. контрастне, рельєфне маркування на стінах та підлозі	так
8.3. контрастне маркування ділянки поручня, які відповідають першій та останній сходинці маршу	так
8.4. маркування контрастними рельєфними лініями пішохідні зони в приміщенні закладу освіти	ні
8.5. візуалізацію призначення приміщень	так
8.6. вказівники, шляхи евакуації	так
8.7. відсутність захаращення коридорів, рекреацій, міжсходових клітин	так
8.8. запасні виходи	так
8.9. систему оповіщення	ні
9. Наявність споруд цивільного захисту/укриттів (споруди подвійного призначення та/або найпростіші укриття):	наявні на території закладу освіти

Таблиця 6

У спорудах цивільного захисту/укриттях забезпечено:	
10.1. розрахункова місткість захисних споруд відповідає кількості учнів школи	існує додаткова потреба
10.10. вільний доступ для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення	ні
10.11. умови для проведення навчальних занять	ні
10.2. місця для сидіння у достатній кількості	так
10.3. ємності з питною та технічною водою	існує додаткова потреба
10.4. контейнери для зберігання продуктів харчування	існує додаткова потреба
10.5. вбиральні або виносні баки, що щільно закриваються, для нечистот (для неканалізованих будівель і споруд), розміщені у спеціально призначених для цього приміщеннях	так
10.6. резервне штучне освітлення та електроживлення	так
10.7. первинні засоби пожежогасіння	так
10.8. засоби надання медичної допомоги	так
10.9. засоби зв'язку і оповіщення (телефон, радіоприймач, мережа Інтернет)	так

Таблиця 7

У закладі освіти:	
11.1. повітряно-тепловий режим навчальних приміщень відповідає санітарним вимогам	так
11.10. санітарні вузли прибираються після кожної перерви і щоденно в кінці робочого дня з використанням дезінфекційних засобів	так
11.11. приміщення їдальні, столи, стільці, місця для видачі готових страв чисті та регулярно миються	так
11.12. у приміщенні їдальні (перед входом) наявні рукомийники, проточна вода, мило, рушники (паперові/електричні)	так
11.2. виконуються вимоги до режиму освітлення усіх приміщень та території	так
11.3. забезпечено питний режим (кип'ячена вода/фасована вода в індивідуальному посуді/вода з установок із дозованим розливом води/питні фонтанчики)	так
11.4. вологе прибирання навчальних приміщень проводиться щоденно після закінчення останнього навчального заняття, або після кожної навчальної зміни (у разі організації змінного навчання)	так
11.5. вологе прибирання спортивних залів проводиться щоденно після кожного навчального заняття та після закінчення навчальних занять і занять секцій	так
11.6. облаштовано санітарні вузли для учнів: окремо для хлопчиків і дівчаток, які розміщуються на кожному поверсі школи	так
11.7. санітарні вузли забезпечені усім необхідним (закриті кабінки, наявні диспенсери з туалетним папером)	так
11.8. у санітарних вузлах облаштовано умивальники з холодною та гарячою проточною водою, наявні диспенсери з рідким милом та паперовими рушниками або електросушарки для рук	так
11.9. передбачено санітарний (санітарні) вузол (вузли) для педагогічних працівників, інших (окрім учнів) учасників освітнього процесу	так
12.1. кількість учнів не перевищує проєктну потужність школи	так
12.2. усі навчальні приміщення використовуються в освітньому процесі	так
12.3. відсутні диспропорції (різниця між найбільшою і найменшою кількістю учнів) у класах однієї паралелі в початковій/базовій/профільній школі	так
13. Наявність робочих місць для педагогічних працівників:	кількість облаштованих робочих місць менша чисельності педагогічних працівників
14. Місця для відпочинку учасників освітнього процесу:	обладнано рекреаційні зони (для рухливих та настільних ігор тощо) окремо для учнів початкової/базової/профільної, наявні місця для сидіння

Таблиця 8

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
1. Наявність наказу про мережу класів:	так
2. Наказ про поділ класів на групи для вивчення окремих предметів (за наявності відповідної кількості учнів):	так
3. Розклад навчальних занять:	відображено поділ класів на групи при вивченні окремих предметів
4. Розклад навчальних занять:	відображено місце проведення навчальних занять з урахуванням специфіки предмету
5. Звіт ЗНЗ-1 (рядок 04 розділу XII):	достатньо навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу (з урахуванням орендованих приміщень)

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
1. Яка робота здійснюється у школі щодо організації безпечних умов для здобуття освіти та педагогічної діяльності?	розроблено та затверджено інструкції з ОП і БЖД для учнів та працівників; регулярне проведення вступних, первинних та повторних інструктажів; функціонує система оповіщення, розроблено алгоритм дій під час повітряної тривоги, облаштовано укриття...
2. Які управлінські рішення приймаються щодо забезпечення оптимального використання приміщень і комплектування класів?	раціональний розподіл навчальних кабінетів, формування та коригування мережі класів, складання розкладу з урахуванням ефективного використання кабінетів.

За результатами анкетування батьків та учнів стан освітнього середовища закладу переважно оцінено на достатньому та високому рівнях. Найвищі оцінки отримали чистота та облаштування навчальних кабінетів, їдальні, спортивної зали, а також стан укриття та облаштування території школи.

Позитивно учасники освітнього процесу оцінили дизайн приміщень, чистоту навчальних кабінетів, облаштування спортивної зали та їдальні. Більшість респондентів відзначили належний рівень безпеки та комфорту освітнього середовища.

Водночас окремі зауваження стосуються чистоти та облаштування туалетних кімнат, температурного режиму в закладі освіти та окремих аспектів матеріально-технічного забезпечення. Саме ці питання потребують подальшого вивчення та вдосконалення.

Загалом результати анкетування свідчать про позитивне сприйняття учнями та батьками умов навчання і перебування в закладі освіти. (Табл.9)

Результати анкетування:

Таблиця 9

1. Оцініть за 4-бальною шкалою стан освітнього середовища школи (1 – дуже погано ... 4 – відмінно):								
Питання	1		2		3		4	
	Батьки	Учні	Батьки	Учні	Батьки	Учні	Батьки	Учні
1.1. облаштування території школи	3%	2%	14%	16%	49%	48%	35%	34%
1.2. дизайн приміщень (вестибюлі, рекреації, актова зала)	1%	3%	8%	17%	48%	43%	43%	37%
1.3. чистота та облаштування навчальних кабінетів	2%	2%	5%	15%	38%	50%	56%	32%
1.4. чистота та облаштування туалетних кімнат	10%	21%	24%	34%	43%	21%	24%	24%
1.5. чистота та облаштування їдальні	1%	4%	9%	17%	36%	39%	54%	40%
1.6. чистота та облаштування спортивної зали	3%	18%	10%	18%	38%	28%	49%	37%
1.7. температурний режим у закладі освіти	5%	22%	11%	24%	42%	25%	43%	29%
1.8. укриття/бомбосховище відповідає вимогам безпеки та гігієни	4%	10%	15%	14%	36%	31%	45%	46%

Середній бал за критерієм 1.1.1. – 3 ДОСТАТНИЙ

Критерій 1.1.2. Заклад освіти забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми.

Аналіз матеріально-технічного забезпечення засвідчив, що заклад освіти має достатню кількість навчальних приміщень для реалізації освітньої програми. Усі навчальні кабінети забезпечені доступом до мережі Інтернет, а заклад має достатню кількість комп'ютерної техніки для організації освітнього процесу.

Більшість навчальних кабінетів оснащені сучасними засобами навчання та обладнанням.

Належно забезпечені кабінети хімії, біології, географії, початкових класів, бібліотека (медіатека), кабінет практичного психолога та соціального педагога.

Разом із тим окремі навчальні приміщення потребують оновлення матеріально-технічної бази. Зокрема, необхідним є оновлення обладнання кабінетів фізики, математики, інформатики, іноземних мов, актової та спортивної зал. Майстерня трудового навчання потребує дооснащення для виконання практичних робіт. Відсутня STEM-лабораторія. За результатами опитування керівника закладу також визначено потребу у додатковому забезпеченні навчальних кабінетів мультимедійними дошками та ноутбуками.

Загалом заклад забезпечений необхідними приміщеннями та обладнанням для реалізації освітньої програми, проте потребує подальшої модернізації окремих навчальних кабінетів та розширення цифрового оснащення. (Табл.10-11)

Таблиця 10

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
16. Навчальні приміщення забезпечені доступом до мережі Інтернет (дротове та/або бездротове підключення), що дає можливість використовувати електронні освітні платформи, можливості мережі під час підготовки та проведення навчальних занять:	так, забезпечені всі навчальні приміщення
Наявність та комплектація навчальних кабінетів для реалізації освітньої програми закладу освіти	
15.1. фізики	навчальне обладнання (засоби навчання) потребує(-ють) оновлення
15.10. актовa зала	навчальне обладнання (засоби навчання) потребує(-ють) оновлення
15.11. фізкультурно-спортивна зала	навчальне обладнання (засоби навчання) потребує(-ють) оновлення
15.12. STEM-лабораторії	кабінет не обладнаний або відсутній
15.13. бібліотека/медіатека	оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням
15.14. кабінети початкових класів	оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням
15.2. хімії	оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням
15.3. біології	оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням
15.4. географії	оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням
15.5. математики	навчальне обладнання (засоби навчання) потребує(-ють) оновлення
15.6. інформатики	навчальне обладнання (засоби навчання) потребує(-ють) оновлення
15.7. іноземної мови	навчальне обладнання (засоби навчання) потребує(-ють) оновлення
15.8. майстерні/ кабінети трудового навчання	обладнання (засобів навчання) недостатньо для виконання навчальних програм
15.9. кабінет практичного психолога/ соціального педагога	оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням

Таблиця 11

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
6. Звіт ЗНЗ-1 (рядки 06-26 розділу XII):	достатньо навчальних кабінетів для реалізації освітньої програми
7. Угоди (меморандуми) про співпрацю (за потреби):	не укладено
8. Звіт ЗНЗ-1 (рядки 01, 08, 09, 16 розділу XIII):	достатня кількість комп'ютерної техніки для реалізації освітньої програми

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
3. У закладі освіти існує потреба в додаткових приміщеннях для реалізації освітнього процесу?	ні
4. Чи існує потреба у додатковому обладнанні навчальних кабінетів (засобах навчання) для реалізації навчальних програм з предметів?	Мультиборди, ноутбуки.

Середній бал за критерієм 1.1.2. – 2,5 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.1.3. Учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх.

За результатами спостереження за освітнім середовищем та вивчення документації встановлено, що учні та працівники закладу освіти обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки та правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. У закладі наявні та систематично ведуться журнали інструктажів, затверджено відповідні програми й інструкції, проводяться бесіди та інструктажі з питань безпеки. Правила поведінки під час освітнього процесу та алгоритми дій під час повітряної тривоги й евакуації оприлюднені, учасники освітнього процесу їх дотримуються. Вимоги критерію виконуються на достатньому рівні. (Табл.12)

Таблиця 12

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
18.1. у кабінетах підвищеного ризику оприлюднено правила поведінки під час навчальних занять	так
18.2. оприлюднено пам'ятки/протоколи для учасників освітнього процесу щодо правил поводження під час повітряної тривоги, евакуації, перебування у сховищі/укритті, мінної безпеки	так
18.3. учасники освітнього процесу дотримуються правил поведінки, визначених у школі	так
18.4. учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки	так
18.5. у закладі та на його території не порушуються правила заборони куріння, вживання алкогольних напоїв	так

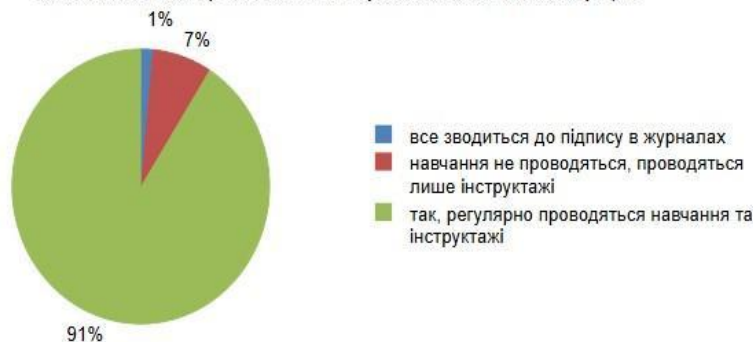
Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
10. Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці:	наявний, записи ведуться систематично
11. Журнал реєстрації інструктажів з учнями із безпеки життєдіяльності, що зберігаються в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо:	наявний, записи ведуться систематично
12. Класні журнали (сторінки розділу «Облік проведення бесід, інструктажів, заходів з безпеки життєдіяльності»):	заповнені
13. Наявність наказу про затвердження програми вступного інструктажу з охорони праці:	так
14. Наявність наказу про затвердження програми первинного інструктажу з охорони праці на робочому місці:	так
15. Наявність інструкцій з охорони праці для всіх професій і видів робіт (переглядаються один раз на 3 роки для робіт підвищеної небезпеки, на 5 років – для інших робіт):	так
16. Річний план роботи закладу освіти:	передбачені навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій
17. Протоколи засідань педагогічної ради/нарад при директорові: наявність рішень щодо розгляду питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій:	так
18. Посвідчення про перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності керівника закладу освіти, його заступників і членів комісії з перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності:	так
9. Журнал реєстрації вступного інструктажу з охорони праці:	наявний, записи ведуться систематично

Результати анкетування свідчать, що в закладі освіти належним чином організовано роботу з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки. Більшість педагогічних працівників (91%) підтверджують регулярне проведення навчань та інструктажів. Здобувачі освіти також зазначають, що систематично отримують інформацію щодо безпечної поведінки під час навчальних занять та в умовах надзвичайних ситуацій. Отримані результати підтверджують достатній рівень обізнаності учасників освітнього процесу з питань безпеки та ефективність проведеної профілактичної роботи.

Результати анкетування:

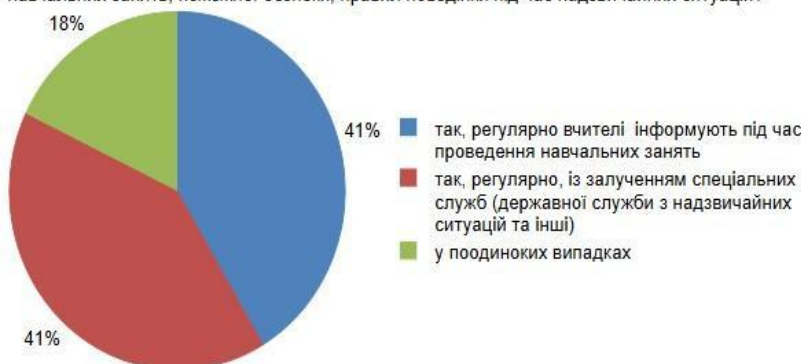
Педагогічні працівники

1. У закладі освіти проводяться навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій?

Здобувачі освіти

2. Ви отримуєте інформацію від учителів/керівництва школи з питань техніки безпеки під час навчальних занять, пожежної безпеки, правил поведінки під час надзвичайних ситуацій?

Середній бал за критерієм 1.1.3. – 2,7 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку з учнями та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я та вживають необхідних заходів у таких ситуаціях.

У річному плані роботи передбачено навчання/інструктажі працівників з домедичної допомоги. Наявні відповідні накази керівника, сертифікати працівників про проходження курсів, а також журнали реєстрації нещасних випадків з учнями та персоналом.

У разі надзвичайної ситуації працівники діють оперативно: негайно припиняють заняття, надають домедичну допомогу, викликають медиків або екстрені служби, інформують адміністрацію та батьків учня, а також забезпечують супровід постраждалого. (Табл.13)

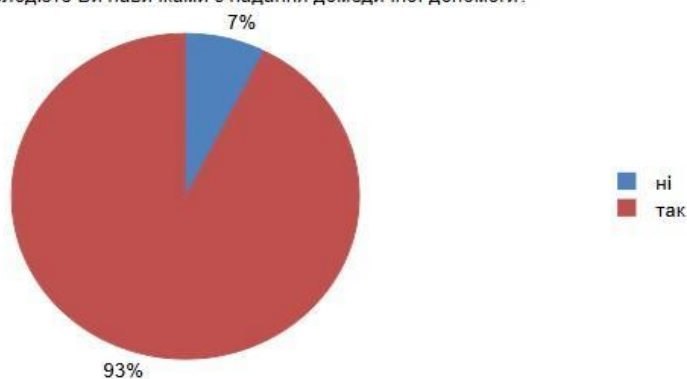
Таблиця 13

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
19. Річний план роботи закладу освіти:	передбачені навчання/інструктажі педагогічних працівників з питань надання домедичної допомоги
20. Наявність наказів керівника з питань проведення навчань/інструктажів з питань надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття учнів і працівників під час освітнього процесу	так
21. Наявність сертифікатів про проходження працівниками навчальних курсів з питань надання домедичної допомоги	так
22. Наявність журналу реєстрації нещасних випадків з працівниками:	так
23. Наявність журналу реєстрації нещасних випадків з учнями:	так

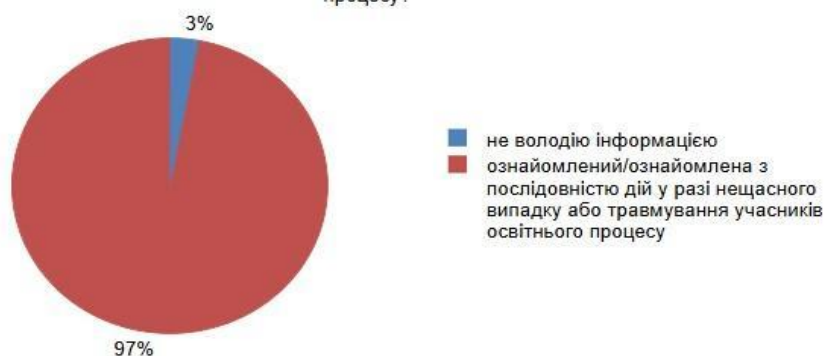
Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
6. У який спосіб діють працівники у разі нещасного випадку або раптового погіршення стану здоров'я учасників освітнього процесу?	негайно припиняються заняття, надається домедична допомога, викликаються медичні працівники або екстерні служби, повідомляється адміністрація та батьки учня, забезпечується супровід постраждалого

Результати анкетування:

2. Чи володієте Ви навичками з надання домедичної допомоги?

3. Чи знаєте Ви порядок дій у разі нещасного випадку або травмування учасників освітнього процесу?

Результати анкетування працівників підтверджують, що 93% опитаних володіють необхідними навичками домедичної допомоги, 7% — ні. 97% працівників ознайомлені з послідовністю дій у разі нещасного випадку чи травмування учасників освітнього процесу, лише 3% — не володіють цією інформацією.

Середній бал за критерієм 3.1.4. –3,8 ВИСОКИЙ

Критерій 1.1.5. У закладі освіти створюються умови для здорового харчування учнів та працівників.

Щоденне меню їдальні та асортимент буфету є доступними для учасників освітнього процесу, вони щодня розміщуються на спеціальному стенді, вебсайті або доносяться через інші канали комунікації. Столи сервіруються належним чином (наявні ложки, виделки, ножі, піріжкові тарілки, серветки).

В асортименті їдальні та буфетів повністю відсутні харчові продукти, що заборонені для реалізації в закладах освіти. Керівництвом вживаються постійні заходи щодо покращення умов: оновлюється асортимент страв, запроваджується різноманітне меню, контролюється якість і безпечність продуктів, удосконалюється матеріально-технічна база харчоблоку та оновлюється кухонне обладнання й посуд.

Забезпечено всі необхідні умови для харчування учнів з особливими дієтичними потребами (зокрема з непереносимістю глютену, лактози, харчовою алергією тощо).

У закладі наявні візуальні матеріали, які популяризують здорове харчування серед здобувачів освіти всіх вікових груп. У Річному плані роботи закладу передбачено заходи, спрямовані на розвиток культури здорового харчування учнів та працівників. Також проводиться моніторинг задоволеності учнів та батьків організацією харчування. (Табл.14)

Таблиця 14

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
19.1. доступність для учасників освітнього процесу щоденного меню	так
19.2. меню їдальні та асортимент буфету (за наявності) щодня розміщуються на відведеному для цього стенді та/або вебсайті школи та/або доводиться через інші канали комунікації	так
19.3. сервірування столів (наявність ложок, виделок, ножів, піріжкової тарілки, серветок)	так
19.4. в асортименті їдальні відсутні харчові продукти заборонені для реалізації у шкільних буфетах та у торгівельних апаратах, розміщених у закладах освіти	так
19.5. забезпечено умови для харчування учнів з особливими дієтичними потребами, у тому числі з непереносимістю глютену та лактози, харчовою алергією та непереносимістю окремих харчових продуктів або речовин	так
19.6. наявність візуальних матеріалів, доступних для здобувачів освіти/дітей всіх вікових груп, що популяризують здорове харчування (про користь і важливість овочів, фруктів та ягід щодня, під час кожного прийому їжі)	так

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
8. Чи вживаєте Ви заходи щодо покращення умов, асортименту та якості харчування?	оновлення та розширення асортименту страв, запровадження різноманітного меню, контроль якості та безпечності продуктів харчування, удосконалення матеріально-технічної бази харчоблоку, оновлення кухонного обладнання та посуду, проведення моніторингу задоволеності учнів та батьків організацією харчування

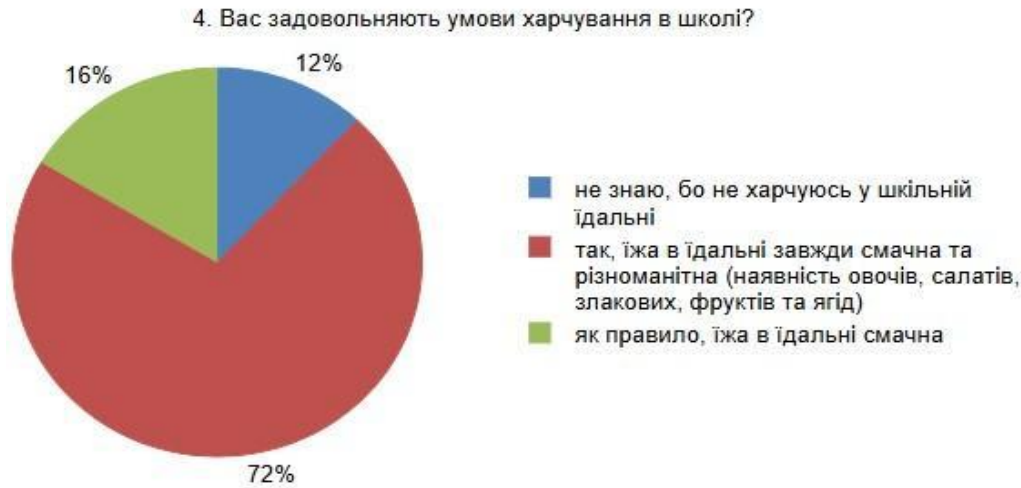
Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
24. Річний план роботи закладу освіти: наявність заходів, спрямованих на розвиток культури здорового харчування в учнів та працівників закладу освіти	так

Результати анкетування:

За результатами анкетування педагогічних працівників щодо умов харчування: високий рівень задоволеності: 72% опитаних зазначили, що повністю задоволені умовами харчування, оскільки їжа в їдальні завжди смачна та різноманітна (включно з наявністю овочів, салатів, злакових, фруктів та ягід).

Позитивна оцінка якості: 16% респондентів вказали, що, як правило, їжа в їдальні є смачною. Не користуються послугами: 12% педагогів не змогли оцінити умови, оскільки не харчуються у шкільній їдальні. Загалом 88% працівників, які харчуються в закладі, позитивно оцінюють якість, смакові властивості та різноманітність шкільного меню.

Педагогічні працівники

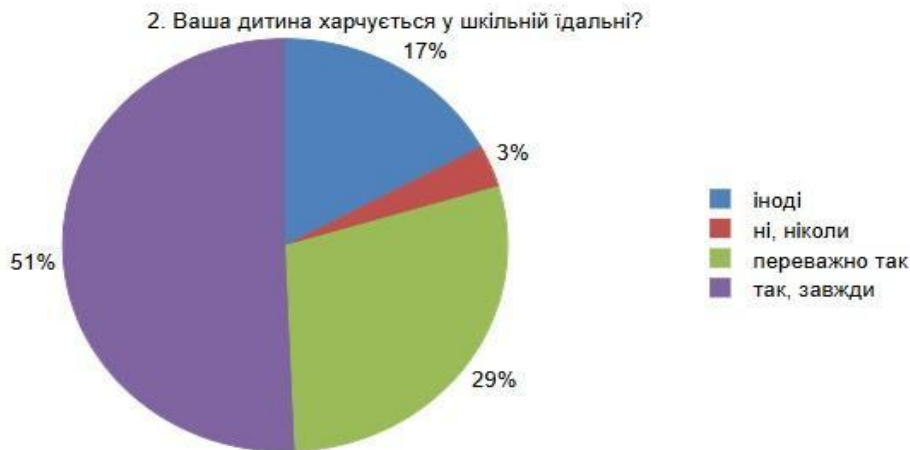

Результати анкетування батьків щодо харчування учнів у шкільній їдальні:

Більшість дітей постійно користуються послугами їдальні: 51% учнів харчуються там завжди, а 29% — переважно. 17% опитаних батьків зазначили, що їхні діти харчуються в їдальні інколи. Не харчуються лише 3% учнів у закладі.

Загалом 97% здобувачів освіти тією чи іншою мірою охоплені шкільним харчуванням, що свідчить про високий рівень довіри батьків та популярність їдальні серед учнів.

Батьки учнів

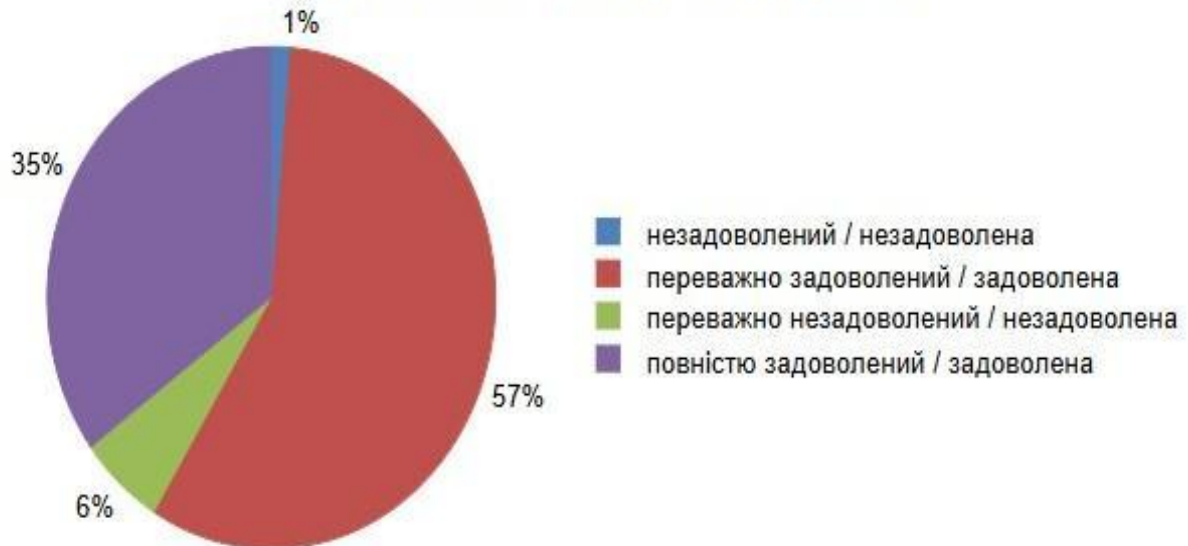
Оцінка батьками задоволеності дітей якістю харчування:

Переважна більшість батьків зазначають, що діти позитивно оцінюють шкільну їжу: 57% учнів переважно задоволені якістю харчування, а 35% — повністю задоволені.

Незначна частина респондентів вказала на проблеми з якістю: 6% учнів переважно незадоволені, а 1% — незадоволені повністю.

Загальний рівень задоволеності здобувачів освіти якістю харчування в закладі є дуже високим і становить 92%, що свідчить про якісну роботу харчоблоку.

3. Ваша дитина задоволена якістю харчування в школі?

Аналіз зауважень щодо організації харчування:

40% респондентів незадоволені режимом харчування через короткотривалі перерви, які не дають можливості спокійно прийняти їжу. По 20% опитаних вказали на відсутність у меню свіжих овочів та фруктів, наявність в асортименті заборонених продуктів (фастфуду, чіпсів, газованих напоїв тощо), а також на те, що страви в їдальні є несмачними.

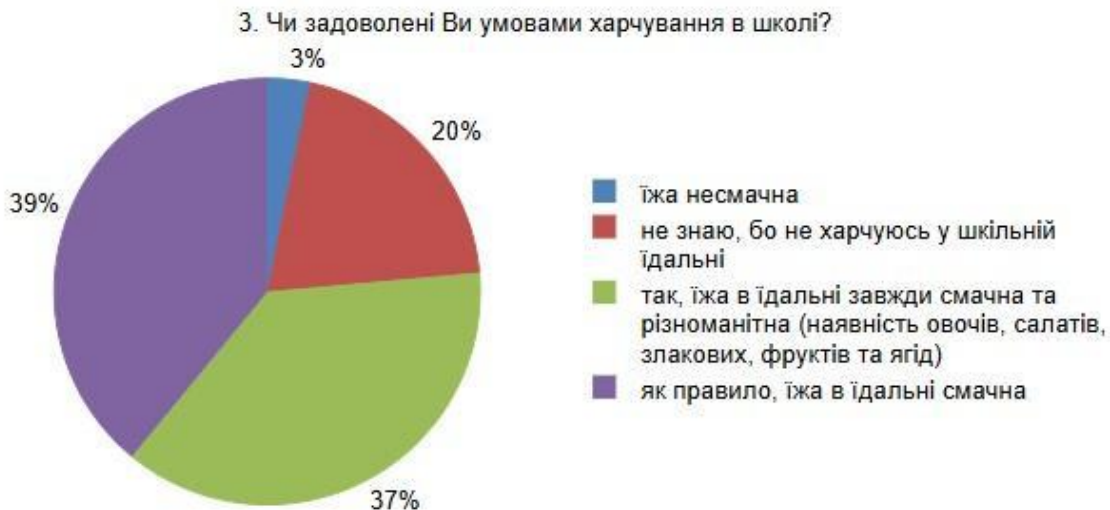
Повністю відсутні нарікання: 0% скарг зафіксовано щодо високої вартості харчування або неврахування закладом особливих харчових чи дієтичних потреб дітей.

4. Що не задовольняє Вас (Вашу дитину) в організації харчування у школі?

Доцільно переглянути тривалість великих перерв для забезпечення комфортного прийому їжі учнями.

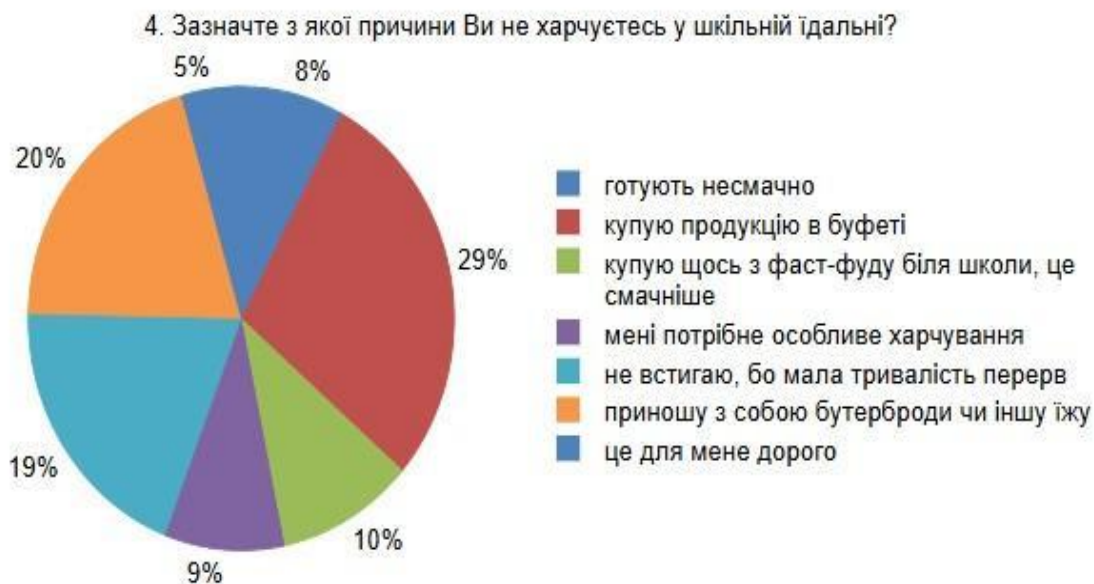
Здобувачі освіти

Опрацювавши оцінку здобувачами освіти умов харчування: можна впевнено сказати, що 37% учнів зазначили, що їжа в їдальні завжди смачна та різноманітна (включаючи наявність овочів, салатів, злакових, фруктів та ягід), також 39% опитаних вказали, що, як правило, їжа в їдальні є смачною. 20% опитаних не користуються послугами шкільної їдальні.

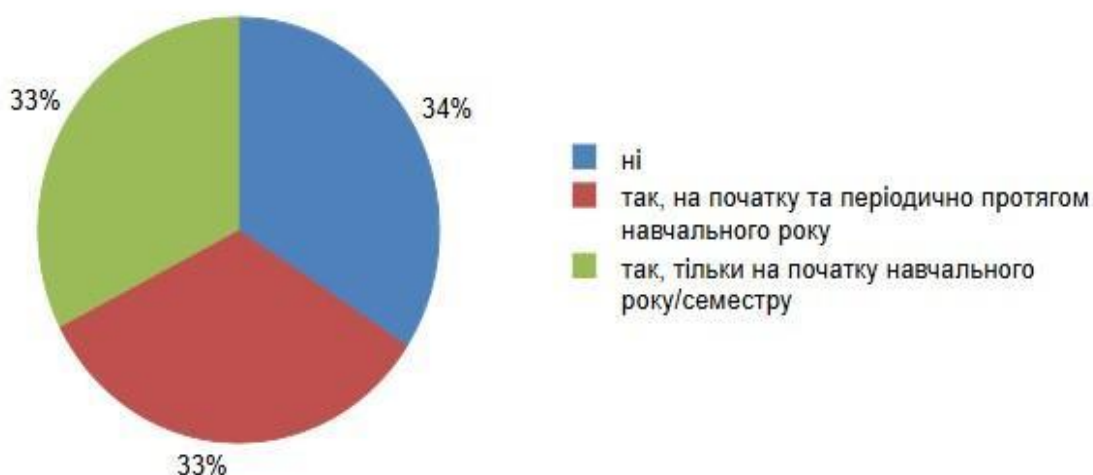
Лише 3% респондентів вважають, що їжа несмачна.

Загалом 76% здобувачів освіти позитивно оцінюють якість та смакові властивості страв у закладі. Показник незадоволеності є мінімальним і становить лише 3%.

Відповідаючи на питання, чому не харчуєтесь у їдальні, учні відповіли так: 29% — купують продукцію в буфеті (найпопулярніша причина); 20% — приносять їжу або бутерброди з собою; 19% — не встигають через малу тривалість перерв; 10% — купують фаст-фуд біля школи, бо це смачніше; 9% — потребують особливого (дієтичного) харчування; 8% — вважають, що готують несмачно. Лише 5% — зазначають, що харчування в їдальні для них є дорогим.

5. Вас інформують про правила поведінки під час прийому їжі та про вплив харчування на стан здоров'я?

У опитуванні щодо інформування про правила поведінки під час прийому їжі та вплив харчування на здоров'я голоси респондентів розділилися майже порівну на три категорії:

34% — відповіли «ні»;

33% — відповіли «так, на початку та періодично протягом навчального року»;

33% — відповіли «так, тільки на початку навчального року/семестру».

Середній бал за критерієм 1.1.5.- 3 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.1.6. У закладі освіти створюються умови для безпечного використання Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті.

У закладі освіти створено належні умови для безпечного використання мережі Інтернет учнями та працівниками.

За даними спостережень та згідно зі звітом керівника закладу, у школі впроваджено такі інструменти технічного контролю: Встановлено та активно використовується антивірусне програмне забезпечення.

Діє обмеження доступу користувачів до вебсайтів із небажаним або шкідливим змістом. (Табл.15)

Таблиця 15

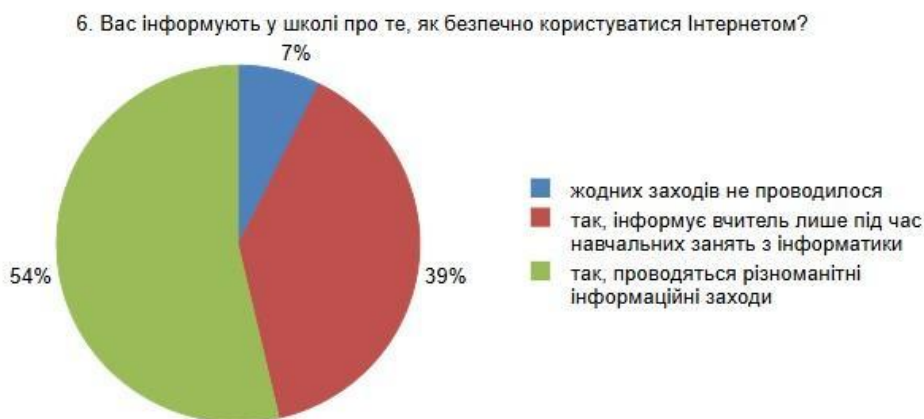
Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
17. Безпечність користування мережею Інтернет:	обмежено доступ до сайтів з небажаним змістом, встановлено антивірусне програмне забезпечення

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
9. Які технічні засоби/інструменти використовуються в школі для контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет?	антивірусне програмне забезпечення, обмеження доступу до небажаних сайтів

Результати анкетування:

На питання «Вас інформують у школі про те, як безпечно користуватися Інтернетом?» учні відповіли так: 54% — відповіли «так, проводяться різноманітні інформаційні заходи» (більшість опитаних); 39% — відповіли «так, інформує вчитель лише під час навчальних занять з інформатики»; 7% — зазначили, що «жодних заходів не проводилося».

Здобувачі освіти

За результатами анкетування батьків учнів щодо двох аспектів цифрової безпеки отримано такі відповіді:

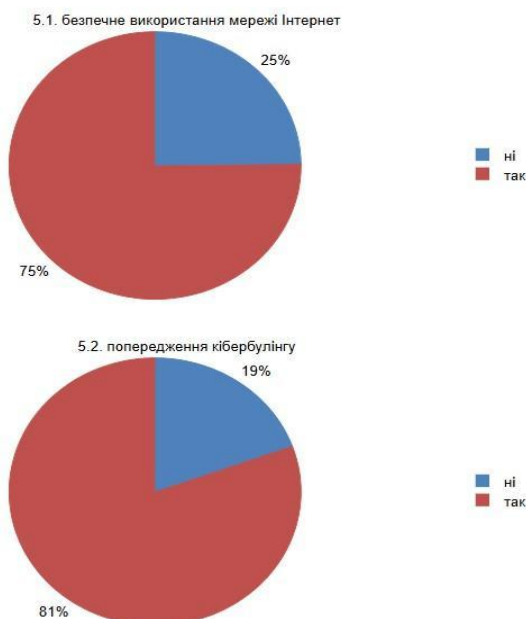
5.1. Безпечне використання мережі Інтернет:

75% — відповіли «так»;
25% — відповіли «ні».

5.2. Попередження кібербулінгу:

81% — відповіли «так»;
19% — відповіли «ні».

Батьки учнів

Середній бал за критерієм 1.1.6.- 3,25 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.1.7. У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.

У закладі освіти застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників. Робота є системною та спрямована на створення комфортного середовища, успішну адаптацію до вимог і інтеграцію. Вона передбачає психолого-педагогічний супровід, розвиток навичок комунікації, саморегуляції та відповідальності. Напрацьовано інтерактивні, ігрові, проєктні та кооперативні методи навчання, диференціацію завдань і формувальне оцінювання (для зниження адаптаційних труднощів і підвищення мотивації). Також залучено психолого-педагогічний супровід, співпрацю з батьками та безпечні умови. Забезпечується психолого-педагогічний супровід, реалізуються індивідуальні програми розвитку, здійснюється адаптація та модифікація освітнього процесу. У ліцеї проводяться заходи з адаптації педагогічних працівників. Також напрацьовано щодо новопризначених учителів, а саме - Наставництво. Ознайомлення з освітнім середовищем, нормативно-правовою базою та внутрішніми процедурами. Методичний супровід. Консультативна підтримка з планування та оцінювання учнів та ведення документації. Практикується відвідування занять/уроків. Проводяться наради, педради, тренінги, консультації. Забезпечується інформування про зміни, оновлення освітніх програм, методична підтримка, умови для профрозвитку, обмін досвідом та психологічна підтримка. (Табл.16)

Таблиця 16

Опитувальник для заступника керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
1. У школі налагоджено систему роботи з адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу?	Системна робота спрямована на створення комфортного освітнього середовища, успішну адаптацію учнів до навчальних вимог та ефективну інтеграцію в освітній процес. Передбачає психолого-педагогічний супровід, розвиток навичок комунікації, саморегуляції та відповідальності за власне навчання.
2. Які методичні прийоми/методи/підходи напрацьовано в закладі освіти з питань адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу?	Інтерактивні, ігрові, проєктні та кооперативні методи навчання, диференціація завдань і формувальне оцінювання, що сприяє зниженню адаптаційних труднощів та підвищенню навчальної мотивації. Психолого-педагогічний супровід, співпраця з батьками і безпечні
3.* Які умови створюються у закладі освіти для інтеграції дітей з ООП в освітнє середовище?	Забезпечується психолого-педагогічний супровід, реалізуються індивідуальні програми розвитку, здійснюється адаптація та модифікація освітнього процесу
4. У школі проводяться заходи з адаптації педагогічних працівників до умов праці?	так
5. Які напрацьовані має школа з питань успішної адаптації новопризначених учителів?	1. Наставництво. 2. Ознайомлення з освітнім середовищем, нормативно-правовою базою та внутрішніми процедурами. 3. Методичний супровід. 4. Консультативна підтримка з планування та оцінювання учнів та ведення педагогічної документації. 5. Практикується відвіду
6. Які заходи проводяться у школі з адаптації учителів до змін в освітній політиці (законодавство, освітні стандарти тощо), умовах праці (профільність, вибір форм навчання, зміни в розкладі тощо)	Наради, педради, тренінги, консультації. Інформування про зміни, оновлення освітніх програм і вимог до оцінювання, методична підтримка. Умови для профрозвитку, обміну досвідом, психологічна підтримка

Допомогу емоційної підтримки від практичного психолога та соціального педагога отримали учні з-поміж ВПО. Також підтримано дітей військових ЗСУ та постраждалих від війни. Найчастіше це відбувалося через індивідуальні бесіди. Також проводилися групові тренінги та терапевтичні заняття, адаптація здобувачів освіти та супровід учнів. Працівники допомагають дітям звикнути до умов навчання. Для цього проводять тренінги адаптації. Також організовували години спілкування та спостереження за учнями. Підтримка педагогічних працівників. Вчителі також отримали необхідну психологічну допомогу. Їм допомагали адаптуватися до нових умов роботи. Серед прикладів роботи: консультації щодо

стресостійкості. Проводилися семінари про професійне вигорання та робочі зустрічі.
(Табл.17)

Таблиця 17

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
Питання	Відповідь
1. Надаю психологічну допомогу та емоційну підтримку учням, які є внутрішньо переміщеними особами та із сімей учасників АТО/ООС, військових ЗСУ, постраждалих від воєнних дій:	так (зазначте, в який спосіб)
2. Здійснюю психологічний супровід з адаптації здобувачів освіти до умов освітнього процесу:	так (зазначте, в який спосіб)
3. Надаю психологічну підтримку/допомогу педагогічним працівникам з питань адаптації до умов роботи:	так (наведіть приклади)

Результати анкетування:

За результатами анкетування більшість учителів знають про заходи адаптації та беруть у них участь: Психологічні тренінги: найпопулярніший захід, його відзначили 25% опитаних. Обговорення змін: близько 20% обговорюють освітню політику, а 18% — умови праці та розклад. Командо-творення та підтримка: 18% вказали на заходи для формування команди, а 13% отримують індивідуальну допомогу психолога чи керівництва. Поінформованість: варіант «вперше чую про такі заходи» набрав 0%, тобто всі педагоги знають про підтримку в школі. (Табл.18)

Таблиця 18

Батьки учнів

Чи виникали у Вашої дитини зазначені проблеми під час адаптаційного періоду у школі/переході до основної чи старшої школи/іншої школи чи класу?		
Питання	ні	так
6.1. втрата інтересу до навчання	86%	14%
6.2. зниження успішності з навчальних предметів	79%	21%
6.3. поява ознак стурбованості, неадекватних поведінкових реакцій	88%	12%
6.4. конфлікти/погіршення взаємин з однолітками (однокласниками)	82%	18%
6.5. конфлікти із учителями	93%	7%
6.6. конфлікти у взаєминах із старшокласниками	97%	3%

За результатами опитування батьків здобувачів освіти, можна сказати, що більшість дітей не мають серйозних проблем з адаптацією. Проте батьки виділили такі труднощі: Зниження успішності: це головна проблема, її помітили 21% батьків. Втрата інтересу та конфлікти: 14% дітей втратили інтерес до навчання, а 18% мають конфлікти з однокласниками. Поведінка та емоції: 12% батьків скаржаться на тривожність або погану поведінку дітей. Конфлікти з

учителями: виникають найрідше — лише у 7% (з учителями) та 3% (із керівництвом школи).

Середній бал за критерієм 1.1.7.- 3.3 ДОСТАТНІЙ

Вимога 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Узагальнені результати вимогою 1.2. представлені у таблиці 19.

Таблиця 19

Вимога 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	Оцінка	Високий	Достатній	ВП	Низький
Критерій 1.2.1. Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі	3,267				
Критерій 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини	3,364				
Критерій 1.2.3. Керівник та заступники керівника (далі - керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їх прояви	3				

Середній бал за вимогою 1.2. – 3.2 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.2.1.Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі.

У ліцеї здійснюється системна робота щодо запобігання та протидії булінгу, дискримінації та насильству. Розроблено й затверджено відповідний план заходів, який враховує результати моніторингу освітнього середовища, потреби учасників освітнього процесу та вікові особливості учнів. Питання профілактики булінгу та дискримінації відображені в річному плані роботи закладу, проводяться спільні заходи з правоохоронними органами та фахівцями. Ефективність роботи аналізується на засіданнях педагогічної ради.(Табл. 20)

Таблиця 20

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
25. Наявність затвердженого Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти:	так
26. План заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти:	розроблений за результатами моніторингу стану освітнього середовища в закладі освіти
26. План заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти:	містить заходи для учасників освітнього процесу
26. План заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти:	враховує вікові особливості учнів
27. Наявність рішень педагогічної ради щодо аналізу ефективності виконання Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) та внесення (за потреби) змін до нього:	так
28. Річний план роботи закладу освіти: наявність заходів щодо виявлення та запобігання проявам дискримінації:	так
29. Річний план роботи закладу освіти: наявність заходів із питань запобігання та протидії проявам насильства, організованих спільно з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями	так

За результатами опитування адміністрації закладу встановлено, що у ліцеї проводиться системна профілактична робота щодо запобігання булінгу та насильству. Організуються виховні години, тренінги, бесіди та просвітницькі заходи за участю правоохоронних органів, практичного психолога й соціального педагога. Здійснюється моніторинг емоційного стану учнів, проводяться анкетування та індивідуальні консультації. До профілактичної роботи активно залучаються батьки та представники відповідних служб.

Отже, робота із запобігання булінгу та насильству є системною, відповідає потребам учасників освітнього процесу та сприяє створенню безпечного освітнього середовища. (Табл.21-22)

Таблиця 21

Опитувальник для заступника керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
10. Які заходи проводяться для учасників освітнього процесу з питань запобігання та протидії булінгу за участі правоохоронних органів?	виховні години, тренінги, профілактичні бесіди, заходи з формування безпечної поведінки та ненасильницького спілкування. Забезпечується взаємодія адміністрації, педагогів, практичного психолога, соціального педагога, співпраця з батьками
7. Яка робота здійснюється у школі з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)?	Превентивні, просвітницькі заходи. Інформування про недопущення насильства та дискримінації, виховні години, тренінги, бесіди, тематичні заходи, з формування культури безпечної поведінки. Взаємодія адміністрації, педагогів, психолога, соц.-педагога, батьків
8. Яка робота здійснюється у школі для попередження насильства або раннього виявлення його ознак?	Інструктажі та консультації щодо розпізнавання ознак насильства, взаємодія з практичним психологом і соцпедагогом. Моніторинг емоційного стану учнів, індивідуальні бесіди, анкетування, співпраця з органами та батьками
9. Правоохоронні органи залучаються до просвітницької роботи у школі?	так

Таблиця 22

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
10. Які практичні кроки здійснюються у школі для попередження та протидії булінгу (цькування)?	профілактичні бесіди, години спілкування, інформаційно-просвітницькі заходи, робота психолога та соціального педагога, анкетування, індивідуальні бесіди, а також діє порядок реагування на випадки булінгу відповідно до чинного законодавства

За результатами опитування адміністрації закладу встановлено, що у ліцеї проводиться системна профілактична робота щодо запобігання булінгу та насильству. Організуються виховні години, тренінги, бесіди та просвітницькі заходи за участю правоохоронних органів, практичного психолога й соціального педагога. Здійснюється моніторинг емоційного стану учнів, проводяться анкетування та індивідуальні консультації. До профілактичної роботи активно залучаються батьки та представники відповідних служб. Робота із запобігання

булінгу та насильству є системною, відповідає потребам учасників освітнього процесу та сприяє створенню безпечного освітнього середовища. (Табл. 23)

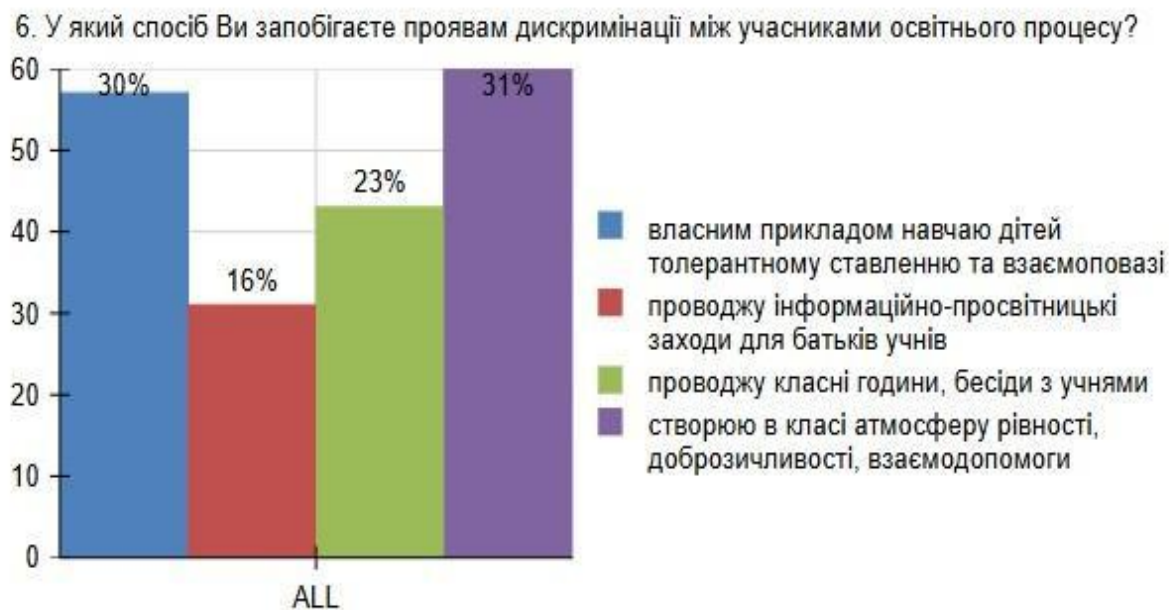
Таблиця 23

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
Питання	Відповідь
4. Здійснюю роботу щодо запобігання проявів дискримінації між учасниками освітнього процесу:	так (наведіть приклади)
5. З яких питань найчастіше до Вас надходять звернення від учасників освітнього процесу?	психоемоційна сфера

Опитувальник для представника учнівського самоврядування	
Питання	Відповідь
1. Чи брали участь представники учнівського самоврядування у розробленні Плану заходів із запобігання та протидії булінгу (цькуванню)?	так (наведіть приклади)
2. Яким чином учнівське самоврядування сприяє протидії та запобіганню булінгу (цькуванню) в учнівському колективі?	знімали відео

Результати анкетування:

Педагогічні працівники

За результатами анкетування педагогічних працівників встановлено, що вчителі приділяють значну увагу профілактиці дискримінації та формуванню толерантних взаємин серед учасників освітнього процесу. Найчастіше педагоги створюють у класах атмосферу рівності, доброзичливості та взаємодопомоги (31%), навчають учнів толерантному ставленню власним прикладом (30%), проводять класні години та бесіди (23%), а також інформаційно-просвітницьку роботу з батьками (16%).

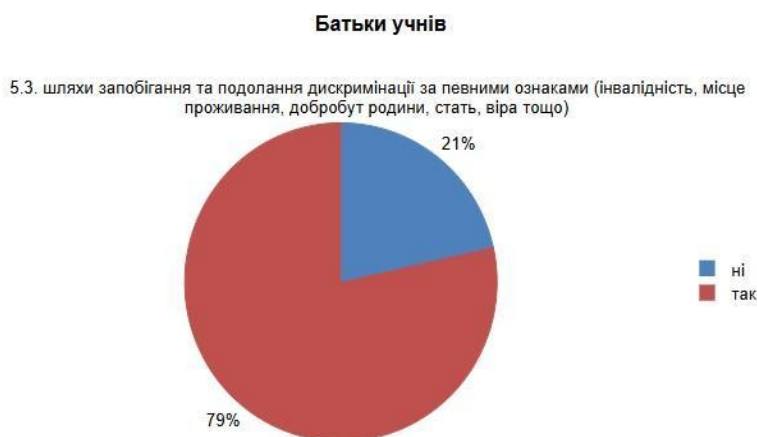
А також встановлено, що більшість респондентів позитивно оцінюють стан освітнього середовища закладу. Педагоги відзначають наявність безпечних умов навчання та праці (84%), належне інформування щодо запобігання булінгу (75%), системну співпрацю з правоохоронними органами та фахівцями (67%), дотримання прав і норм безпеки учасників освітнього процесу (62%). Переважна більшість опитаних також підтверджує відсутність тиску з боку керівництва та наявність комфортної міжособистісної взаємодії в колективі.

Висновок: педагогічні працівники загалом позитивно оцінюють освітнє середовище закладу, вважаючи його безпечним, комфортним та сприятливим для професійної діяльності й навчання. (Табл.24)

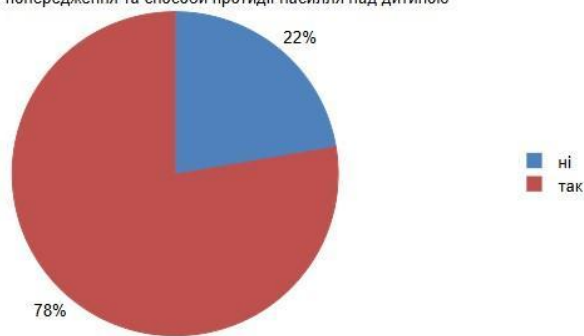
Таблиця 24

У закладі освіти:				
Питання	ні	переважно ні	переважно так	так
10.1. наявні безпечні умови навчання та праці			16%	84%
10.10. здійснюється інформування педагогічних працівників щодо ознак булінгу, іншого насильства та запобігання йому	2%		23%	75%
10.11. відбувається систематична співпраця з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу	2%	2%	30%	67%
10.2. комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю педагогів, учнів та їхніх батьків	2%	2%	53%	44%
10.3. відсутні будь-які прояви насильства та наявні достатні ресурси для їх запобігання		3%	36%	61%
10.4. дотримуються права та норми фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки учасників освітнього процесу		2%	36%	62%
10.5. кожен педагог вільно висловлює власні думки під час обговорення питань	2%	3%	28%	67%
10.6. відсутній тиск керівництва на педагогічних працівників	6%	3%	25%	66%
10.7. діє система психологічної допомоги для педагогів	3%	12%	34%	50%
10.8. між вчителями панує особистісно-довірливе спілкування	3%	5%	62%	30%
10.9. проявляється неухважність керівництва до прохань і пропозицій/ігнорування особистих проблем	56%	31%	6%	6%

Результати опитування батьків щодо освітнього середовища свідчать про те, що 79% батьків підтверджують, що у ліцеї ефективно запобігають та протидіють будь-яким проявам дискримінації. А 78% опитаних позитивно оцінюють роботу закладу із попередження та протидії насильству над дитиною.

5.4. попередження та способи протидії насилля над дитиною

Результати опитування батьків щодо емоційного стану учнів та безпеки в ліцеї свідчить про те, що 80% дітей з гордістю розповідають про свої успіхи у школі, а 73% йдуть до закладу в піднесеному настрої та з радістю. 87% батьків зазначили, що у їхніх дітей наявний інтерес до навчання. Переважна більшість батьків (від 74% до 99%) вказали, що їхні діти рідко або ніколи не стикалися з проявами образливої поведінки, психологічного тиску чи фізичного насильства у ліцеї. (Табл. 25)

Таблиця 25

Укажіть, чи притаманно Вашій дитині:		
Питання	ні	так
7.1. з гордістю розповідає про свої успіхи у школі	20%	80%
7.2. відсутній інтерес до навчання та його результатів	87%	13%
7.3. йде до школи в піднесеному настрої, з радістю	27%	73%
7.4. йде до школи в пригніченому настрої, скаржиться на взаємини з однокласниками та/або з іншими учнями школи	92%	8%
7.5. неохоче йде до школи, скаржиться на упереджене ставлення з боку вчителя (вчителів)	89%	11%
7.6. відмовляється йти до школи	91%	9%
7.7. відчуває упереджене ставлення з боку керівництва школи	99%	1%

Чи траплялися з Вашою дитиною:				
Здобувачі освіти	іноді	постійно	рідко або ніколи	часто
8.1. випадки образливої поведінки, приниження з боку однокласників та/або інших учнів школи	22%	1%	74%	3%
8.2. випадки образливої поведінки, приниження з боку вчителів та/або інших працівників школи	11%	1%	85%	2%
8.3. випадки фізичного насильства з боку однокласників та/або інших учнів школи	10%		88%	2%
8.4. випадки фізичного насильства з боку вчителів та/або інших працівників школи	1%		99%	
8.5. психологічний тиск з боку вчителів та/або керівництва школи	11%	1%	87%	1%

Здобувачі освіти

Найбільше, 20% опитаних дізнаються інформацію про булінг та інші види насильства в школі від класних керівників та вчителів. На другому місці (16%) — інтернет і соцмережі. Трохи менше розповідають поліцейські та соцслужби, які приходять у школу (15%), і шкільні психологи (14%). По 10% припадає на розмови з батьками та на шкільні плакати/стенди. Від друзів про це чують 9% учнів. На сайт школи за цим заходить мало хто — лише 5%. І практично всі в темі: тільки 1% підлітків узагалі нічого не знає про булінг. Якщо коротко: про булінг дітям найбільше розказують у школі та в інтернеті. Батьків і друзів слухають менше.

Результати опитування демонструють достатній рівень задоволеності навчанням із середнім балом 3,27. Більшість учнів (59%) пишаються своїми шкільними успіхами. Також 74% опитаних зберігають інтерес до навчання. Загалом 60% виявляють бажання відвідувати школу. Однак лише 46% йдуть туди у піднесеному настрої. Кожен п'ятий (21%) відчуває упереджене ставлення з боку вчителів. Ще 14% мають пригнічений настрій через проблеми з однокласниками. Упередженість керівництва школи помітили лише 6% респондентів. (Табл. 26)

Таблиця 26

Укажіть, чи притаманно Вам:		
Питання	ні	так
8.1. з гордістю розповідаю про свої успіхи у школі	41%	59%
8.2. відсутній інтерес до навчання та його результатів	74%	26%
8.3. йду до школи в піднесеному настрої, з радістю	54%	46%
8.4. йду до школи в пригніченому настрої, маю проблеми у взаєминах з однокласниками та/або з іншими учнями школи	86%	14%
8.5. неохоче йду до школи, відчуваю упереджене ставлення з боку вчителя (вчителів)	79%	21%
8.6. відчуваю упереджене ставлення з боку керівництва школи	94%	6%
8.7. відсутнє бажання ходити до школи	60%	40%

Середній бал за критерієм 1.2.1. – 3,27 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.2.2. Правила поведінки учасників освітнього процесу в закладі освіти

забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини. Для забезпечення прав і можливостей психологічного супроводу та адаптації у школі використовуються такі методи, як тренінги, індивідуальні бесіди, а також проєктна робота. Оцінюючи самоврядування та залученість учнів, респонденти зазначили, що засідання представників проходять раз на місяць (або за потреби). Крім того, більшість учнів залучається до ухвалення рішень через опитування чи онлайн-голосування. Проте залученість батьків до планування трапляється рідко — переважно за потреби. (Табл. 27)

Таблиця 27

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
Питання	Відповідь
6. У який спосіб Ви запобігаєте порушенню правил, етичних норм та образливої поведінки учасниками освітнього процесу?	Тренінг, індивідуальні зустрічі, просвітницька робота

Опитувальник для представника учнівського самоврядування	
Питання	Відповідь
3. Чи брали участь представники учнівського самоврядування у розробленні Правил поведінки у школі?	так (наведіть приклади)
4. У який спосіб учнівське самоврядування сприяє дотриманню учнями Правил поведінки у школі?	своїм прикладом та знімання агітаційним відео
5. Які заходи можуть бути вжиті до учнів у випадку порушення Правил поведінки у школі?	викликати до директора

За результатами спостереження за освітнім середовищем, учасники процесу часто взаємодіють на засадах взаємоповаги та часто дотримуються встановлених правил поведінки, водночас випадки образливої поведінки чи психологічного насильства трапляються лише іноді, а фізичне насильство фіксується рідко або ніколи на тлі постійного впровадження культури гендерної рівності. Вивчення документації підтверджує, що в закладі розроблені загальношкільні правила поведінки та правила для кожного класу. Згідно з опитуванням керівництва, Правила поведінки офіційно оприлюднені, а ознайомлення з ними відбувається через сайт, інтернет, індивідуальні спілкування з класними керівниками, розмови з батьками та інспектором СОБ, при цьому в разі порушень вживаються відповідні заходи реагування. (Табл. 28)

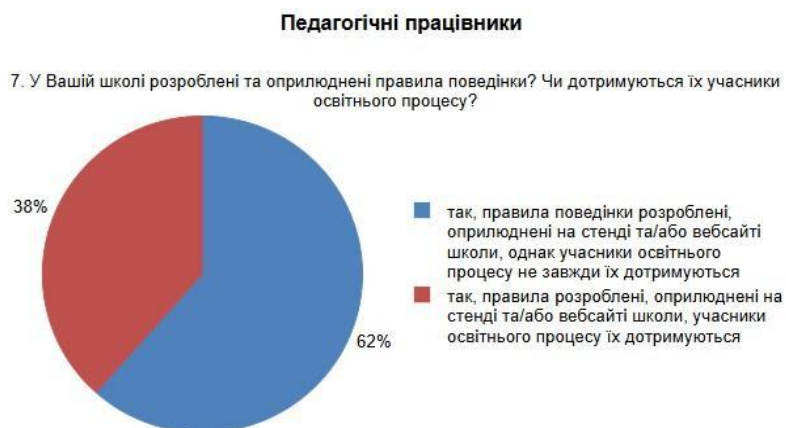
Таблиця 28

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
20.1. учасники освітнього процесу взаємодіють на засадах взаємоповаги	часто
20.2. спостерігаються випадки образливої поведінки, приниження, прояви психологічного насильства	іноді
20.3. трапляються випадки фізичного насильства	рідко або ніколи
20.4. впроваджується культура гендерної рівності (рівність прав та можливостей жінок і чоловіків)	постійно
20.5. учасники освітнього процесу дотримуються правил поведінки (визначено відповідальних осіб, чергування тощо)	часто

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
30. У закладі освіти Правила поведінки (кодекси честі, статuti класів) для учасників освітнього процесу:	розроблені загальношкільні правила поведінки та правила поведінки у класі

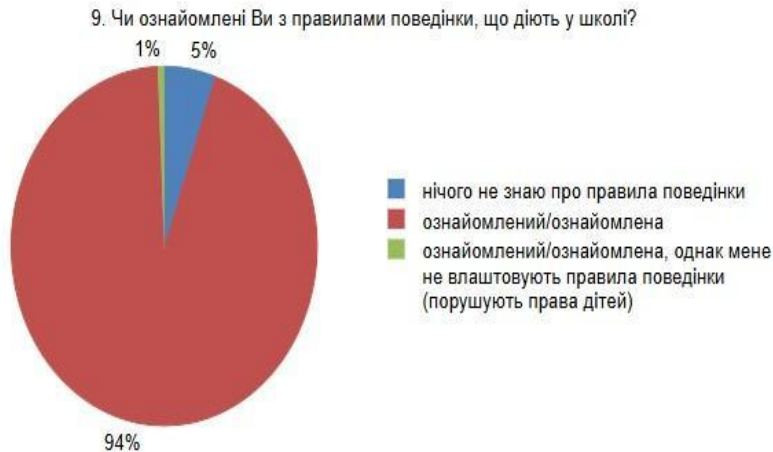
Опитувальник для заступника керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
11. У закладі освіти оприлюднені Правила поведінки учасників освітнього процесу?	так
12. Яким чином відбувається ознайомлення учасників освітнього процесу із Правилами поведінки, прийнятими у школі?	Сайт, мережа інтернет, індивідуальні спілкування з класними керівниками
13. Які заходи можуть бути вжиті до учнів у випадку порушення Правил поведінки у школі?	Розмови з батьками та інспектором СОБ

Результати анкетування:

Згідно з результатами опитування педагогічних працівників щодо розроблення, оприлюднення та дотримання правил поведінки в школі, більшість респондентів у розмірі 62% зазначили, що правила розроблені, оприлюднені на стенді та/або вебсайті закладу, й учасники освітнього процесу їх дотримуються. Водночас решта 38% опитаних педагогів вказали, що хоча правила й розроблені та оприлюднені, проте учасники освітнього процесу не завжди їх дотримуються.

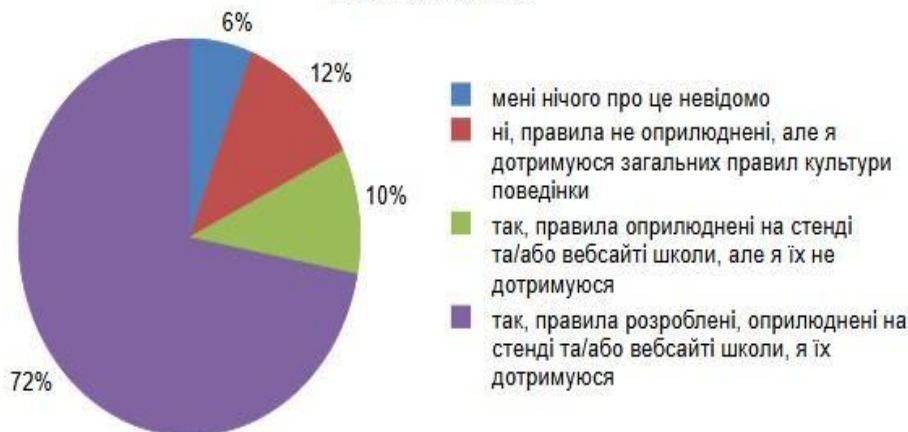
Батьки учнів

За результатами опитування батьків учнів щодо ознайомлення з правилами поведінки в школі, абсолютна більшість респондентів у розмірі 94% зазначили, що вони ознайомлені з чинними правилами. При цьому 5% опитаних батьків вказали, що хоча вони й ознайомлені з правилами, проте чинні норми поведінки їх не влаштовують через порушення прав дітей. Мінімальна частка респондентів (лише 1%) зазначила, що взагалі нічого не знає про шкільні правила поведінки.

Здобувачі освіти

10. У Вашій школі розроблені та оприлюднені правила поведінки? Чи ознайомлені Ви з ними та дотримуєтеся їх?

Згідно з результатами опитування здобувачів освіти, переважна більшість учнів (72%) підтвердила, що правила розроблені й оприлюднені, і вони їх дотримуються. Ще 10% опитаних зазначили, що правила оприлюднені, але особисто вони їх не дотримуються. Водночас 12% респондентів вказали, що правила не оприлюднені, проте самі вони дотримуються загальних правил культури поведінки, а 6% взагалі нічого про це не відомо.

Середній бал за критерієм 1.2.2. –3,36 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.2.3. Керівник та заступники (далі-керівництво) закладу освіти, педагогічні працівники протидіють булінгу, іншому насильству, дотримуються порядку реагування на їхні прояви.

Відповідно до результатів вивчення документації та опитування керівництва за критерієм 1.2.3

(проти дія булінгу та насильству), у закладі повністю сформовано нормативну базу: наявні накази з основної діяльності, ведеться облік відвідування, працює журнал реєстрації звернень про булінг, створено відповідну комісію, є протоколи її засідань та накази за результатами розгляду. Усі повідомлення про випадки насильства невідкладно (у строк до однієї доби) передаються до територіального органу Національної поліції, служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Від учасників освітнього процесу надходили звернення щодо словесних образ та відеодокументування випадків булінгу, на які керівництво закладу застосувало оперативне реагування із залученням учнів, батьків, практичного психолога та комісії для нормалізації стосунків і створення сприятливих умов навчання. (Табл.29)

Таблиця 29

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
31. Накази з основної діяльності (протоколи нарад при директорові тощо): наявність аналізу стану відвідування учнями навчальних занять та причин їх відсутності	так
32. Класні журнали /журнали обліку навчальних занять: ведення обліку учнів, які відсутні на навчальних заняттях:	так
33. Журнал реєстрації звернень громадян (інший, передбачений номенклатурою закладу освіти): наявність заяв або повідомлень (в усній та/або письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації) про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти	так
34. Наявність наказу про створення комісії з розгляду випадку булінгу (цькування):	так
35. Наявність протоколів засідань комісії з розгляду випадку булінгу (цькування):	так
36. Наявність наказу про введення в дію рішень комісії(-й) з розгляду випадків булінгу (цькування) у закладі освіти:	так
37. Журнал вихідної документації: наявність повідомлень (невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби)	територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України
37. Журнал вихідної документації: наявність повідомлень (невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби)	службу у справах дітей
37. Журнал вихідної документації: наявність повідомлень (невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби)	центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
11. Чи надходили до Вас звернення від учасників освітнього процесу щодо випадків булінгу (цькування)?	словесні образи, відеозйомка
12. Які заходи вживаються для припинення випадку булінгу (цькування), відновлення та нормалізації стосунків, створення сприятливих умов для подальшого навчання у класі, де стався встановлений випадок та усунення причин, які призвели до випадку булінгу (цькування)	оперативне реагування на звернення учнів, батьків; фіксація та розгляд випадків булінгу з комісією

Згідно з результатами опитування заступника керівника та практичного психолога (соціального педагога), у закладі ведеться комплексна превентивна та виховна робота. Для запобігання насильству й булінгу проводяться виховні години, тренінги, бесіди з правоохоронцями, лекції та перегляди відео про онлайн-безпеку, а у разі інцидентів адміністрація та психолог невідкладно вживають заходи й беруть участь у засіданнях спеціальних комісій. Психологічна служба активно надає допомогу дітям у складних життєвих обставинах через індивідуальні бесіди та консультації з батьками, а у разі конфліктів організовує тристоронні бесіди з усіма учасниками. Контроль відвідування забезпечується щоденним аналізом пропусків, співпрацею з класними керівниками та батьками, а вирішення складних випадків (пов'язаних із булінгом або пропусками) координується спільно з ювенальною поліцією та інспектором СОБ. (Табл.30)

Таблиця 30

Опитувальник для заступника керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
14. У закладі освіти проводиться інформаційно-просвітницька робота з учасниками освітнього процесу щодо протидії булінгу та запобіганню проявів насильства?	так
15. Які заходи проводяться з учасниками освітнього процесу щодо реалізації антибулінгової політики в школі?	виховні години, тренінги, профілактичні бесіди, зустрічі з представниками правопорядку, лекції
16. Які заходи здійснюються у школі з метою формування обізнаності про онлайн-безпеку серед учасників освітнього процесу?	Лекції, перегляд відео з обговореннями, бесіди, години спілкування
17. У школі ведеться облік відвідування учнями навчальних занять?	так
18. Яким чином здійснюється аналіз причин відсутності учнів на навчальних заняттях?	Щоденний аналіз пропусків уроків, співпраця з класними керівниками, батьками, щодо відповідальності за пропущені дні та уроки
19. Які вживаються заходи /приймаються рішення щодо пропусків учнями навчальних занять?	Індивідуальні бесіди з класними керівниками, батьками, психологом
20. Чи співпрацюєте Ви зі службами/органами/організаціями для вирішення проблем пов'язаних з булінгом/насильством?	Ювенальна поліція, інспектор СОБ

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
Питання	Відповідь
10. Яку допомогу Ви надаєте дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах?	психоедукація
11. Чи співпрацюєте Ви зі службами/органами/організаціями для вирішення проблем пов'язаних з булінгом/насильством?	так (наведіть приклади)
12. Чи брали Ви участь у засіданнях комісії з розгляду випадків булінгу (у разі надходження заяв або повідомлень про випадок булінгу)?	так
7. У закладі освіти вживаються заходи для попередження проявів насильства?	так (наведіть приклади)
8. Чи звертаються до Вас за допомогою учасники освітнього процесу у випадках проявів насильства в школі?	так (наведіть приклади)
9. У який спосіб Ви реагуєте на подібні звернення?	бесіди з учасниками конфлікту, та батьками

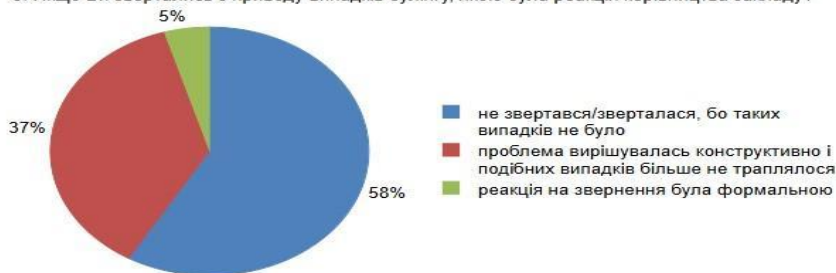
Результати дослідження

Стосовно реакції керівництва на випадки булінгу (Питання 8), більшість опитаних (58%) зазначили, що не зверталися через відсутність таких ситуацій у закладі. Водночас 37% педагогів вказали на те, що проблема вирішувалася конструктивно, і лише 5% вважають реакцію адміністрації формальною.

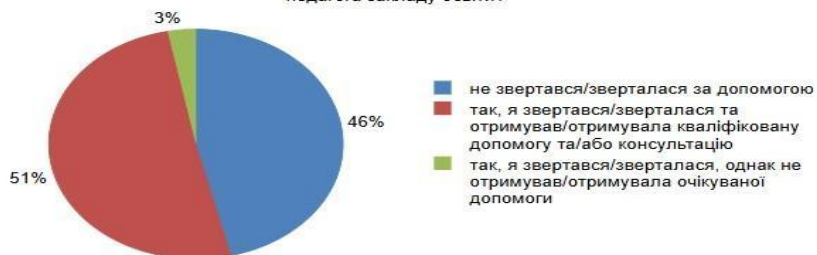
Щодо надання допомоги практичним психологом або соціальним педагогом (Питання 9), 51% учителів не мали потреби у зверненнях. Кваліфіковану допомогу чи консультацію отримали 46% працівників, тоді як 3% респондентів зазначили, що не отримали очікуваної підтримки.

Педагогічні працівники

8. Якщо Ви зверталися з приводу випадків булінгу, якою була реакція керівництва закладу?

9. Чи отримували Ви (у разі потреби) допомогу від практичного психолога та/або соціального педагога закладу освіти?

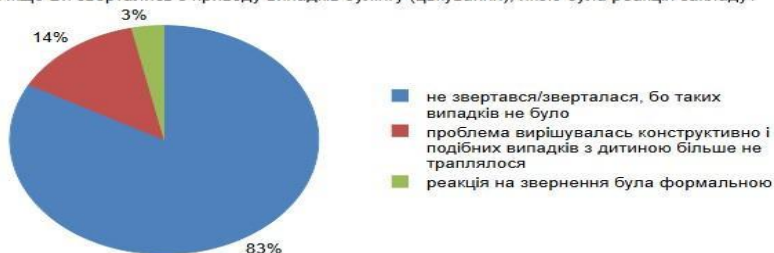
Згідно з опитуванням батьків учнів:

Оцінюючи реакцію закладу на випадки булінгу (Питання 10), переважна більшість батьків (83%) констатувала відсутність таких прецедентів. Про конструктивне вирішення ситуацій та припинення подібних випадків заявили 14% респондентів, а 3% опитаних вважають реагування формальним.

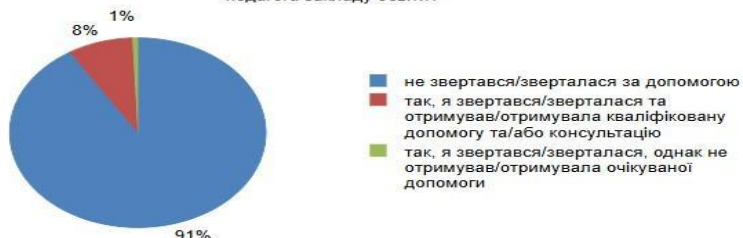
У питанні отримання допомоги від психологічної служби закладу (Питання 11), 91% батьків не зверталися за підтримкою. Про успішне отримання кваліфікованої допомоги повідомили 8% опитаних, а 1% зазначив, що допомога не відповідала очікуванням.

Батьки учнів

10. Якщо Ви звертались з приводу випадків булінгу (цькування), якою була реакція закладу?

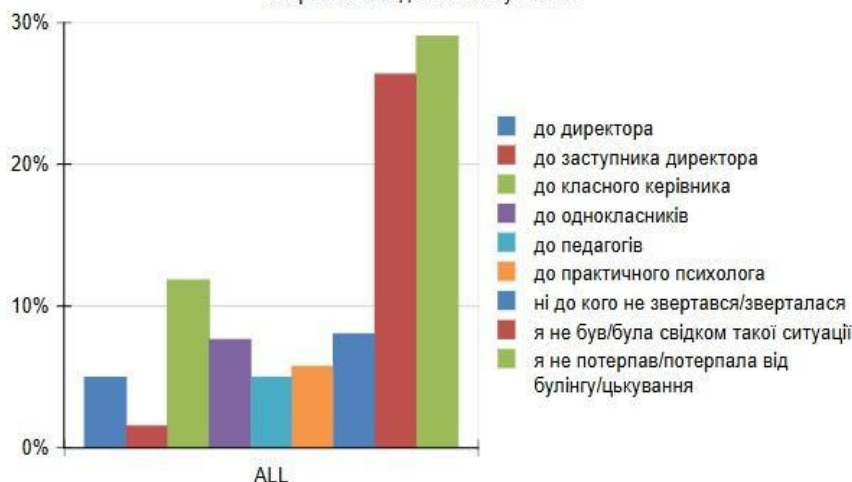

11. Чи отримували Ви (у разі потреби) допомогу від практичного психолога та/або соціального педагога закладу освіти?

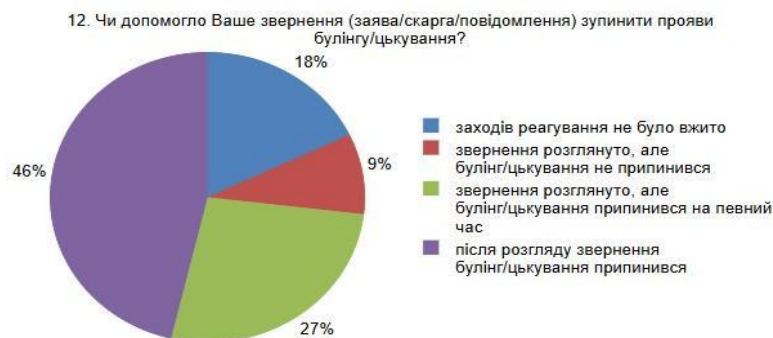
Здобувачі освіти

11. Якщо Ви потерпали від булінгу/цькування (діянь учасників освітнього процесу, що полягають у психологічному, фізичному, економічному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій), чи були його свідком, то до кого Ви звертались за допомогою у школі?

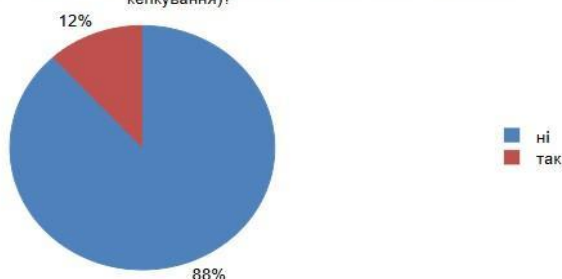

Аналізуючи дії учнів у ситуаціях, пов'язаних із булінгом або цькуванням (Питання 11), найбільша група респондентів (27%) зазначила, що не потерпала від подібних дій. Крім того, 12% учнів вказали, що не були свідками таких ситуацій у закладі. Серед тих, хто звертався за допомогою або реагував на випадки цькування, найчастіше діти йшли до класного керівника (18%), а також безпосередньо до педагогів (13%) чи практичного психолога (7%). Рівень звернень до адміністрації закладу становить: до директора — 3%, до заступника директора — 1%. До однокласників у разі потреби зверталися 6% опитаних, тоді як варіант «ні до кого

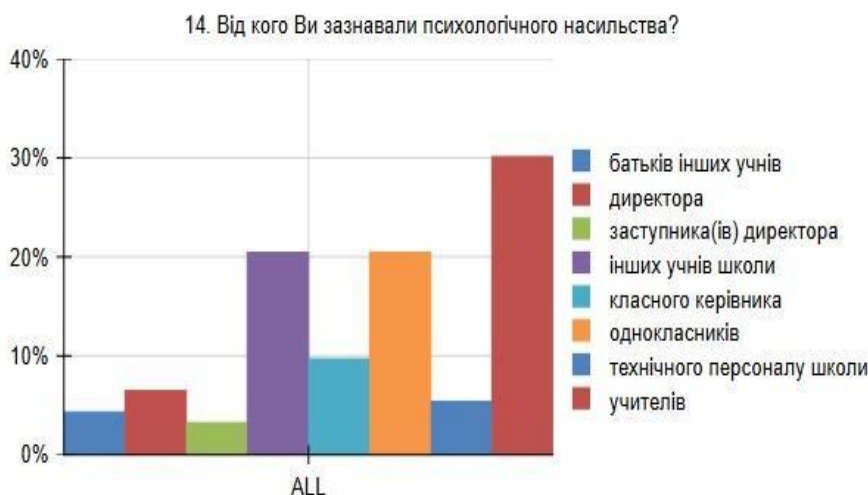
не звертався/зверталася» обрали 5% респондентів.

13. Чи траплялися з Вами за останній рік у школі та/або за її територією на регулярній основі випадки психологічного насильства (крик, залякування, тролінг, маніпуляції, приниження, кепкування)?

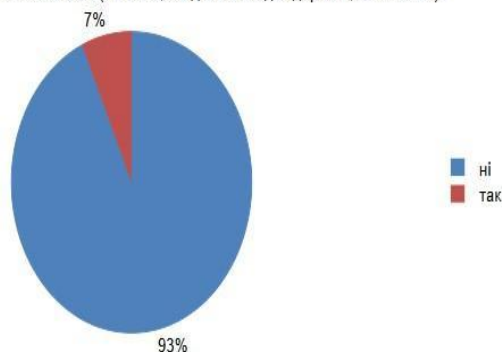

Оцінюючи ефективність поданих звернень, заяв або скарг щодо зупинення проявів булінгу (Питання 12), майже половина опитаних (46%) зазначила, що після розгляду звернення булінг/цькування припинився. Водночас 27% респондентів вказали, що після розгляду ситуації цькування припинилося лише на певний час. Варіант, що звернення розглянуто, але булінг не припинився, обрали 9% учнів, а про те, що заходів реагування взагалі не було вжито, заявили 18% респондентів. Стосовно регулярності випадків психологічного насильства, таких як крик, залякування, тролінг, маніпуляції, приниження чи кепкування протягом останнього року в школі або на її території (Питання 13), переважна більшість учнів (88%) відповіла заперечно («ні»). Проте 12% опитаних підтвердили наявність таких регулярних ситуацій («так»).

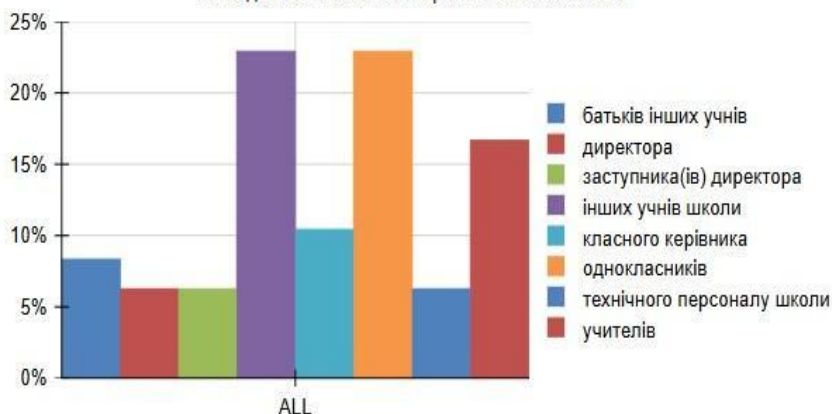
У питанні щодо джерел психологічного насильства (Питання 14), респонденти найчастіше зазначали, що зазнавали його з боку учителів (29%), інших учнів школи (21%) та безпосередньо однокласників (21%). Менший відсоток припадає на класного керівника (9%), директора закладу (6%) та технічний персонал школи (4%). Найрідше учні вказували на прояви тиску чи насильства з боку батьків інших учнів (3%) та заступника(ів) директора (2%).

15. Чи траплялися з Вами за останній рік у школі та/або за її територією на регулярній основі випадки фізичного насильства (побиття, завдання шкоди здоров'ю, штовхання)?

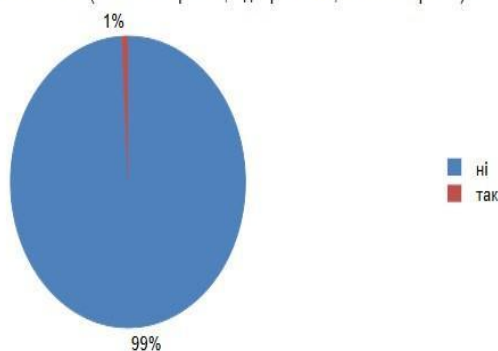
Стосовно регулярності випадків фізичного насильства, таких як побиття, завдання шкоди здоров'ю чи штовхання протягом останнього року в школі або на її території (Питання 15), абсолютна більшість учнів (93%) відповіла заперечно («ні»). Проте 7% опитаних підтвердили, що з ними траплялися такі ситуації на регулярній основі («так»).

16. Від кого Ви зазнавали фізичного насильства?

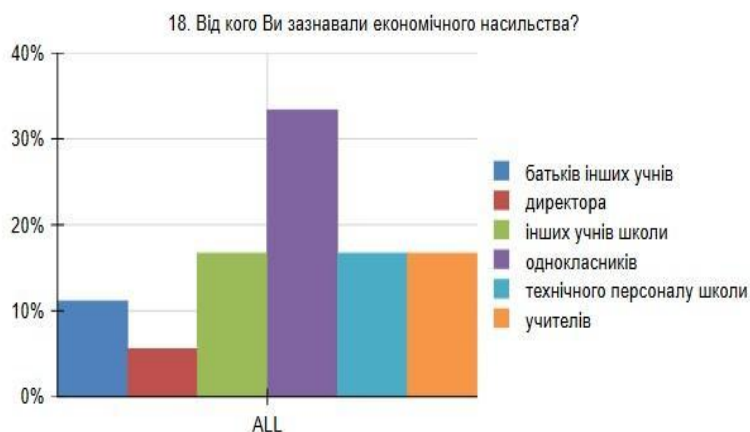
Щодо джерел фізичного насильства (Питання 16), респонденти найчастіше вказували на прояви з боку інших учнів школи (23%) та однокласників (22%). Рівень зафіксованих випадків з боку вчителів становить 14%, а з боку батьків інших учнів — 8%. На прояви тиску чи сили з боку технічного персоналу школи вказали 5% опитаних, а з боку класного керівника — 4%. Найменший відсоток припадає на адміністрацію: директору закладу та заступникам директора відповідає по 3% відповідей респондентів.

17. Чи траплялися з Вами за останній рік у школі та/або за її територією на регулярній основі випадки економічного насильства (вимагання грошей, відбирання їжі, особистих речей)?

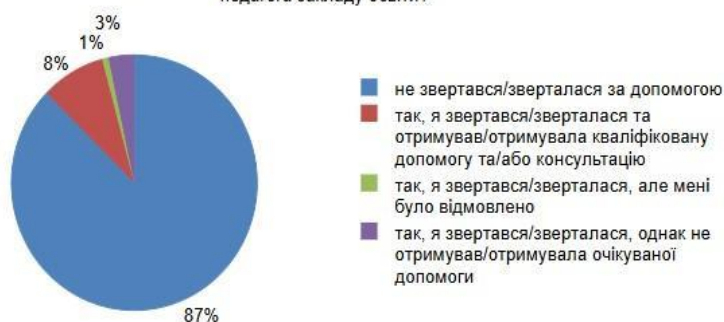
Стосовно регулярності випадків економічного насильства, таких як вимагання грошей, відбирання їжі чи особистих речей протягом останнього року в школі або на її території

(Питання 17), абсолютна більшість учнів (99%) відповіла заперечно («ні»). Лише мінімальний відсоток опитаних (1%) зазначив, що з ними траплялися подібні ситуації на регулярній основі («так»).

Щодо джерел економічного насильства (Питання 18), респонденти найчастіше вказували на прояви з боку інших учнів школи (32%) та однокласників (16%). На випадки тиску з боку вчителів вказали 16% опитаних, а з боку батьків інших учнів — 9%. Показник зафіксованих випадків з боку технічного персоналу школи становить 16%, а з боку директора закладу — 5%. Прояви з боку заступника(ів) директора чи класного керівника на даному графіку відсутні або мають нульове значення.

19. Чи отримували Ви (у разі потреби) допомогу від практичного психолога та/або соціального педагога закладу освіти?

Стосовно отримання допомоги від практичного психолога та/або соціального педагога закладу освіти (Питання 19), переважна більшість учнів (87%) зазначила, що не зверталася за допомогою. Кваліфіковану допомогу та/або консультацію після звернення отримали 8% респондентів. Водночас 3% опитаних вказали, що зверталися, однак не отримали очікуваної допомоги, а 1% учнів зазначив, що їм було відмовлено у наданні підтримки.

Середній бал за критерієм 1.2.3. – 3 ДОСТАТНІЙ

Вимога 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

Узагальнені результати вимогою 1.3. представлені у таблиці 31.

Таблиця 31

Вимога 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	Оцінка	Високий	Достатній	ВП	Низький
Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовується з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування	2,875				
Критерій 1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з особами з особливими освітніми потребами (у разі потреби)	2,5				
Критерій 1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками, іншими законними представниками (далі - батьки) осіб з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти (у разі наявності таких осіб)	1,9				
Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя	3				
Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)	2,667				

Середній бал за вимогою 3.3. –2,58 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.3.1. Приміщення та територія закладу освіти облаштовується з урахуванням принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування.

Згідно з результатами спостереження за освітнім середовищем:

Доступність та безпека приміщень: заклад повністю забезпечує безперешкодний рух територією, безбар'єрний доступ до будівлі, широкий дверний прохід, а також належне облаштування санітарних кімнат для осіб з ООП. Шафи й стелажі надійно закріплені. Вільне переміщення та використання меблів (зокрема регульованих столів/стільців) є доступним.

Обмеження інфраструктури: у закладі констатовано відсутність можливості безперешкодного переміщення між поверхами для людей з обмеженими можливостями (відповідь «ні»). Також відсутнє контрастне й рельєфне маркування на стінах, підлозі та сходах.

Забезпечення засобами навчання та ООП: комп'ютерне, мультимедійне, демонстраційне обладнання, комп'ютерні програми, дидактичні матеріали та меблі спеціального призначення мають статус «є потреба, але засоби для навчання не придбано». Спеціальне обладнання для корекції мовлення, сенсорних порушень, кабінету психологічної реабілітації та уроків фізкультури для осіб з ООП не придбано, оскільки закладу наразі «не потребують діти з ООП».

Наявна база: моделі площинні й об'ємні, засоби для сенсорної інтеграції, моделі звукові та інтерактивні є «наявними відповідно до потреб учня(-ів) з ООП». Заклад укомплектований меблями й технікою, але недостатньо для потреб осіб з ООП та/або без розподілу на зони. (Табл. 32)

Таблиця 32

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
22.1. безперешкодний рух територією закладу (прохід достатньо широкий для можливості проїзду візком, з рівним неушкодженим покриттям)	так
22.2. безбар'єрний доступ до будівлі, приміщень закладу освіти (пологий вхід/пандус/мобільні платформи)	так
22.3. дверний прохід, що забезпечує можливість проїзду візком	так
22.4. можливість безперешкодного пересування між поверхами для людей з обмеженими можливостями	ні
22.5. контрастне, рельєфне маркування на стінах та підлозі, перед та на кінці сходової частини	так
22.6. туалетну кімнату/кабіну для осіб з ООП (широкий безпороговий прохід, наявність поручнів, достатня площа тощо)	так
22.7. можливість вільного та зручного переміщення у навчальних кабінетах та користування меблями	так
22.8. висоту учнівських столів та стільців, що регулюється	так
22.9. надійність закріплення шаф, полиць, стелажів	так
23.1. комп'ютерне обладнання	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.10. обладнання для забезпечення корекції мовленнєвої сфери, в тому числі з важкими порушеннями мовлення	не придбано, оскільки їх не потребують діти з ООП
23.11. корекційні засоби навчання для осіб із сенсорними порушеннями (зі зниженим слухом та глухих учнів)	не придбано, оскільки їх не потребують діти з ООП
23.12. обладнання для осіб із сенсорними порушеннями (зі зниженим зором та для сліпих учнів)	не придбано, оскільки їх не потребують діти з ООП
23.13. корекційні засоби навчання для осіб сліпих та зі зниженим зором	не придбано, оскільки їх не потребують діти з ООП
23.14. обладнання для кабінету психологічної реабілітації	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.15. обладнання для проведення уроків фізкультури, корекційних занять з лікувальної фізкультури, ритміки (з урахуванням потреб дітей з ООП)	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.2. мультимедійне обладнання (проектор/дошка/підлога)	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.3. демонстраційне обладнання	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.4. комп'ютерні програми (з урахуванням індивідуальних потреб дитини з ООП)	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.5. дидактичні матеріали для розвитку ігрової діяльності (розвивальні ігри, моделі предметів, приладдя для малювання та/або театралізованої діяльності тощо)	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.6. меблі спеціального призначення (реабілітаційний та/або балансувальний стілець, стілець активності тощо)	є потреба, але засоби для навчання не придбано
23.7. моделі площинні, об'ємні, муляжі	наявні засоби навчання відповідно до потреб учня(-ів) з ООП
23.8. засоби для сенсомоторної інтеграції, корекції когнітивної сфери (зокрема для осіб з розладами аутистичного спектра й синдромом гіперактивності та дефіцитом уваги)	наявні засоби навчання відповідно до потреб учня(-ів) з ООП
23.9. моделі площинні друковані; моделі звукові та інтерактивні	наявні засоби навчання відповідно до потреб учня(-ів) з ООП
24. У закладі освіти наявна та обладнана ресурсна кімната:	так, але недостатньо укомплектована меблями, технічним та додатковим обладнанням, відповідно до потреб осіб з ООП та/або не розподілена на зони

Згідно з опитуванням керівника закладу освіти: Оцінюючи спосіб реалізації принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування (Питання 13), керівництво констатує створення безбар'єрного фізичного простору. Зокрема, у закладі облаштовано пандус, забезпечено широкі двері, тактильну плитку, доступну вбиральню, а також зафіксовано відсутність порогів. Згідно з опитуванням практичного психолога / соціального педагога: Стосовно матеріально-технічного забезпечення (Питання 21), фахівці підтверджують, що оснащення ресурсної кімнати в повному обсязі відповідає освітнім та віковим запитам дітей з ООП (з урахуванням їхніх ІПР) — відповідь «так». Визначаючи додаткові матеріальні потреби закладу (Питання 22), респонденти вказали на необхідність придбання комп'ютера чи інтерактивної дошки для ефективного реалізації освітнього процесу дітей з ООП. (Табл.33)

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
13. У який спосіб у школі реалізуються принципи універсального дизайну та/або розумного пристосування?	безбар'єрний фізичний простір (пандус, широкі двері, тактильна плитка, доступна вбиральня, відсутність порогів)

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
Питання	Відповідь
21.* Оснащення ресурсної кімнати відповідає в повному обсязі освітнім та віковим запитам дітей з ООП (з урахуванням їхніх ІПР)	так
22.* Якою є додаткова потреба в обладнанні/корекційних засобах навчання для реалізації освітнього процесу дітей з ООП?	Комп'ютер чи інтерактивна дошка

Згідно з результатами спостереження за проведенням навчальних занять в інклюзивних класах: Використання ігрових та навчальних матеріалів (Питання 1.1): переважна більшість педагогів (93%) залучає до освітнього процесу додаткові ігрові та навчальні матеріали. Лише 7% занять проходять без їх використання. Застосування допоміжних засобів для навчання (Питання 1.2): спеціальні засоби корекції психофізичного розвитку, яких потребують діти з ООП, використовуються лише на 14% навчальних занять. Натомість на більшості уроків (86%) такі допоміжні засоби не застосовувалися. (Табл.34)

Таблиця 33

РЕЗУЛЬТАТИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ

Організація роботи з учнями з особливими освітніми потребами		
Питання	ні	так
1.1. використовує додаткові ігрові та навчальні матеріали	7%	93%
1.2. використовує допоміжні засоби для навчання (спеціальні засоби корекції психофізичного розвитку), яких потребує(-ють) дитина/діти з ООП	86%	14%

Середній бал за критерієм 1.3.1. – 2,9 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.3.2. У закладі освіти застосовуються методики та технології роботи з особами з особливими освітніми потребами (у разі потреби).

Згідно з результатами аналізу документації закладу освіти: Організація та кадрове забезпечення: освітня програма закладу містить інформацію про інклюзивне навчання та ІНП учнів з ООП. Посаду асистента вчителя введено відповідно до кількості інклюзивних класів. Наявні накази про призначення асистентів, затверджено Положення про команду психолого-педагогічного супроводу та видано накази про її створення для кожної дитини з ООП. Навчальний план та додаткові угоди: у навчальному плані кількість годин на проведення корекційно-розвиткових занять становить «9 годин і більше». Проте у штатному розписі відсутні додаткові посади відповідних фахівців, не ведеться журнал реєстрації наказів про їх призначення, а також не укладено цивільно-правові угоди з фахівцями для проведення таких занять. Протоколи та ІПР: протоколи засідань команд супроводу підтверджують, що їхній склад визначено згідно з Порядком, визначено способи

адаптації/модифікації середовища та матеріалів, а також здійснюється моніторинг виконання ІПР. Індивідуальні програми розвитку розроблені для кожної дитини з ООП за визначеною формою. (Табл.34)

Таблиця 34

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
38. Освітня програма закладу освіти: наявність інформації про реалізацію інклюзивного навчання та індивідуальні навчальні плани дітей з особливими освітніми потребами:	так
39. Штатний розпис закладу освіти: наявність посад асистента (-ів) вчителя (-ів):	введено відповідно до кількості інклюзивних класів
40. Журнал реєстрації та накази з кадрових питань: наявність наказів про призначення асистента (-ів) вчителя (-ів)	так
41. Навчальний план: кількість годин для проведення корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять з дітьми з ООП складає:	9 годин і більше
42. Штатний розпис закладу освіти: наявність додаткових посад фахівців для проведення корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять з дітьми з ООП	ні
43. Журнал реєстрації та накази з кадрових питань: наявність наказів про призначення додаткових посад фахівців	ні
44. Цивільно-правові угоди: укладено з фахівцями для проведення корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять з дітьми з ООП	так
45. Накази з основної діяльності: затверджено Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП	так
46. Накази з основної діяльності: про створення команд психолого-педагогічного супроводу:	для кожної дитини з ООП
47. Протоколи засідань команд психолого-педагогічного супроводу:	склад Команди супроводу визначено відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у ЗЗСО, з урахуванням освітніх потреб дитини з ООП
47. Протоколи засідань команд психолого-педагогічного супроводу:	визначено способи адаптації/модифікації освітнього середовища, навчальних матеріалів з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини з ООП
47. Протоколи засідань команд психолого-педагогічного супроводу:	здійснено моніторинг виконання ІПР з метою коригування та визначення динаміки розвитку дитини з ООП
48. Індивідуальна(-і) програма(-и) розвитку:	розроблена для кожної дитини з ООП та заповнена відповідно до визначеної форми

Згідно з опитуванням керівника закладу освіти / заступника директора: Кадрове забезпечення (Питання 23, 25): підтверджено, що чисельність асистентів вчителя повністю відповідає кількості інклюзивних класів (одна ставка на один клас). Додатково залученими фахівцями для проведення корекційно-розвиткових занять є практичний психолог, дефектолог та логопед. Розроблення ІПР (Питання 26): у розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП беруть участь усі ключові сторони. Серед них: директор/заступник, практичний психолог/соціальний педагог, вчителі початкових класів/предметники, класний керівник, асистент вчителя, а також батьки або законні представники дитини. Методична підтримка (Питання 27): для педагогів організовано системну допомогу з питань інклюзії. Заклад сприяє підвищенню кваліфікації через центри професійного розвитку, запрошує тренерів, організовує обмін досвідом, а також проводить лекції із психологом та дефектологом. (Табл. 35)

Опитувальник для заступника керівника закладу освіти/ для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
23.* У закладі освіти чисельність асистентів вчителя відповідає кількості інклюзивних класів (одна ставка на один клас, у якому навчається дитина/діти з ООП)?	так
25.* Зазначте перелік додатково залучених фахівців, які проводять (надають) психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги):	Практичний психолог, дефектолог, логопед
26.* Зазначте категорії осіб, які беруть участь в розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП:	директор школи/заступник директора школи
26.* Зазначте категорії осіб, які беруть участь в розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП:	практичний психолог/соціальний педагог
26.* Зазначте категорії осіб, які беруть участь в розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП:	вчитель початкових класів/ вчителі -предметники/класний керівник
26.* Зазначте категорії осіб, які беруть участь в розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП:	асистент вчителя
26.* Зазначте категорії осіб, які беруть участь в розробленні індивідуальних програм розвитку дітей з ООП:	батьки або законні представники дитини з ООП
27.* Яку методичну підтримку/допомогу Ви надаєте педагогічним працівникам школи з питань організації інклюзивного навчання?	Сприяємо підвищенню кваліфікації педагогів центрами професійного розвитку, запрошуємо тренерів, обмінюємося досвідом, проводяться лекції психологом та дефектологом

Згідно з опитуванням практичного психолога та соціального педагога: Участь у процесах супроводу: фахівці підтвердили свою безпосередню участь у оцінюванні досягнень дітей з ООП після виконання ІПР, перегляді програм розвитку (не рідше ніж двічі на рік), а також у складі команди психолого-педагогічного супроводу. Проте участь у визначенні рівнів підтримки дітей з ООП на даний момент не береться (відповідь «ні»). Консультативна допомога та корекційна спрямованість (Питання 16): консультативна допомога з питань навчання осіб з ООП надається у повному обсязі. Корекційна спрямованість забезпечується через індивідуалізацію навчання, розробку ІПР, використання спеціальних педагогічних прийомів, адаптацію матеріалів та постійний психолого-педагогічний супровід. Напрями психологічної підтримки: фахівці повністю реалізують заходи з емоційної підтримки, вирішення конфліктів, залучення дітей до активних заходів, ознайомлення батьків з умовами процесу, визначення динаміки змін, особистісного розвитку та формування психологічної готовності всіх учасників до взаємодії в інклюзивному середовищі (усі відповіді «так»). (Табл. 36)

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
При роботі з дітьми з особливими освітніми потребами беру участь	
Питання	Відповідь
в оцінюванні рівня досягнутих результатів дітей/дитини з ООП після виконання ІПР	так
перегляді індивідуальних(-ої) програм(-и) розвитку (не рідше ніж двічі на рік)	так
у визначенні рівнів(-я) підтримки дітей/дитини з ООП	ні
у розробці індивідуальних(-ої) програм(-и) розвитку дітей/дитини з ООП	так
у складі команди психолого-педагогічного супроводу	так
Надаю консультативну допомогу/рекомендації з питань навчання осіб з ООП щодо	
Питання	Відповідь
16. У який спосіб Ви забезпечуєте корекційну спрямованість освітнього процесу дітей з ООП?	індивідуалізація навчання, розробка та реалізація Індивідуальної програми розвитку (ІПР), використання спеціальних педагогічних прийомів, адаптація матеріалів та постійний психолого-педагогічний супровід
емоційної підтримки, вирішення конфліктних ситуацій	так
залучення дітей/дитини з ООП до різних активних заходів	так
ознайомлення з основними закономірностями та умовами розвитку/визначення динаміки змін дитини	так
організації освітнього процесу	так
особистісного розвитку	так
формування психологічної готовності в учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі	так

Згідно з результатами спостереження за проведенням навчальних занять в інклюзивних класах: Повна реалізація педагогічних підходів (100% «так»): на всіх заняттях учителі пропонують індивідуальні завдання відповідно до можливостей учнів, надають додаткові пояснення, залучають дітей до спільної діяльності з класом та використовують заохочення. Також стовідсотково забезпечується вибір способу виконання завдань (усно/письмово), адаптація завдань для оцінювання та врахування індивідуального темпу учня. Спеціальні методи та форми роботи (100% «так»): у 100% випадків педагоги добирають індивідуалізовані форми роботи, гнучко змінюють види діяльності з перервами на відпочинок, а також застосовують альтернативні засоби комунікації, спеціальні методи, технології та прийоми (зокрема жестову мову, шрифт Брайля тощо). Часткове або високе виконання: 93% — модифікують зміст навчального предмета відповідно до особливих освітніх потреб учня. 86% — підбирають навчальні матеріали до уроку з урахуванням індивідуальних потреб дитини. 64% — здійснюють адаптацію навчального матеріалу через картки-підказки та інструкції. Зони розвитку педагогів: найменші показники зафіксовано у підборі рівнів складності завдань з урахуванням індивідуальних можливостей учнів — цей підхід використовується лише на 50% занять. (Табл. 37)

Таблиця 37

РЕЗУЛЬТАТИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ		
Діяльність учителя		
Питання	ні	так
1.10. пропонує індивідуальні завдання відповідно до потенційних можливостей учня/учениці з ООП, надає додаткові пояснення щодо вивчення навчального матеріалу та/або виконання завдань		100%
1.11. враховує темп сприйняття інформації та навчального матеріалу учнем/ученицею з ООП, збільшує час на виконання завдань		100%
1.12. надає можливість дитині з ООП обирати спосіб виконання завдання: писати ручкою/олівцем, відповідати усно/письмово, читати/слухати тощо		100%
1.13. залучає дитину/дітей з ООП до спільної діяльності з учнями класу		100%
1.14. адаптує завдання для оцінювання результатів навчання дитини/дітей з ООП до особливостей сприйняття інформації	50%	50%
1.15. використовує заохочення, відзначає позитивну динаміку дитини/дітей з ООП		100%
1.16. застосовує альтернативні засоби комунікації	100%	
1.3. здійснює адаптацію навчального матеріалу: використовує картки-підказки, картки-інструкції тощо	36%	64%
1.4. підбирає рівень складності завдань з урахуванням індивідуальних можливостей учня/учнів з ООП	7%	93%
1.5. модифікує зміст навчального предмета (інтегрованого курсу) з урахуванням особливих освітніх потреб учнів	50%	50%
1.6. використовує спеціальні методи, технології та прийоми, у тому числі застосовує жестову мову, шрифт Брайля, методи альтернативної комунікації тощо	100%	
1.7. добирає форми роботи та види діяльності, що відповідають індивідуальним можливостям учня/учениці з ООП		100%
1.8. змінює (чергує) види діяльності, за потреби, використовує перерви у навчанні		100%
1.9. підбирає матеріали до уроку з урахуванням індивідуальних потреб учня/учнів з ООП	14%	86%

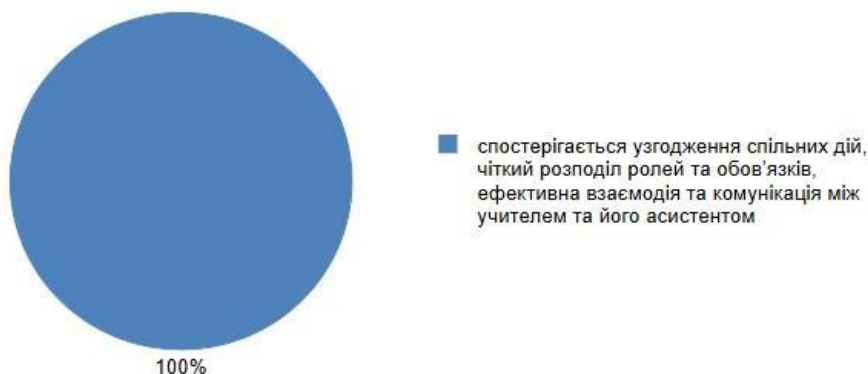
Згідно з результатами спостереження за діяльністю асистента вчителя: Максимальна ефективність роботи (100% «так»): на всіх проаналізованих заняттях асистент вчителя повністю забезпечує організацію робочого місця учня з ООП, мотивує дитину до уважності й самостійного мислення, а також стабільно підтримує її позитивний емоційний стан. Високий рівень підтримки (93% «так»): у переважній більшості випадків фахівець оцінює результати навчання дитини, надає додаткові пояснення та інструкції, допомагає концентрувати увагу та забезпечує учнів роздатковим матеріалом. На ці завдання припадає лише 7% відповідей «ні». Залучення до взаємодії: асистент активно сприяє інтеграції учня в колектив — у 79% випадків дитина залучається до спільної діяльності з іншими учнями класу, а у 64% — бере безпосередню участь в організації роботи у парах чи групах. Зони перерозподілу уваги: найменший показник зафіксовано у взаємодії з рештою колективу. Лише у 29% випадків асистент допомагає іншим дітям класу працювати над завданнями чи надає їм пояснення, тоді як у 71% занять така практика відсутня. (Табл. 38)

Таблиця 38

Діяльність асистента вчителя		
Питання	ні	так
2.1. організовує робоче місце/надає допомогу в організації робочого місця дитині/дітям з ООП		100%
2.10. мотивує дитину/дітей з ООП до уважності, зосередженості, самостійного мислення		100%
2.11. оцінює результати навчання дитини/дітей з ООП	7%	93%
2.2. надає додаткові пояснення, інструкції дитині/дітям з ООП		100%
2.3. допомагає дитині/дітям з ООП працювати над завданнями, надає додаткові пояснення	7%	93%
2.4. допомагає іншим дітям класу працювати над завданнями, надає додаткові пояснення	71%	29%
2.5. допомагає концентрувати увагу дитини/дітей з ООП	7%	93%
2.6. забезпечує учнів роздатковим матеріалом	71%	29%
2.7. бере участь в організації роботи учнів у парах/групах	36%	64%
2.8. підтримує позитивний емоційний стан дитини/дітей з ООП		100%
2.9. залучає дитину/дітей з ООП до спільної діяльності з іншими учнями класу	21%	79%

Згідно з результатами анкетування щодо співпраці між учителем класу та асистентом учителя під час навчального заняття (Питання 3): Абсолютна більшість респондентів (100%) підтвердила найвищий рівень взаємодії. Опитані одноставно зазначили, що під час уроків чітко спостерігається узгодження спільних дій, є чіткий розподіл ролей та обов'язків, а також збудована ефективна взаємодія та комунікація між учителем та його асистентом.

3. Співпраця між учителем класу та асистентом учителя під час навчального заняття:

Результати анкетування:

Згідно з опитуванням педагогічних працівників: Повна реалізація професійних завдань (100% «так»): педагоги закладу стовідсотково забезпечують усі ключові аспекти інклюзивного навчання. Вони адаптують і модифікують матеріали до уроку, беруть участь у визначенні рівнів підтримки, перегляді ІПР та розробці індивідуальних програм розвитку, а також є постійними учасниками команд психолого-педагогічного супроводу. Організація освітнього процесу (100% «так»): усі опитані вчителі підтвердили, що спільно з асистентом організовують навчання (зокрема із застосуванням дистанційних технологій та підготовкою відповідних матеріалів) та консультують батьків щодо їх використання. Індивідуальний супровід та інтеграція (100% «так»): педагоги в повному обсязі забезпечують підготовку індивідуальних завдань, надають додаткові пояснення та перевіряють їх виконання. Також на 100% здійснюється адаптація освітнього середовища, залучення дітей до шкільних та позашкільних заходів, фізичний супровід та забезпечення соціально-побутових потреб учнів з ООП. (Табл. 39)

Педагогічні працівники

Як Ви забезпечуєте реалізацію освітнього процесу дитини/дітей з ООП		
Питання	ні	так
12.1. модифікую та/або адаптую матеріали для уроку відповідно до ІПР		100%
12.10. беру участь у визначенні рівня(-ів) (оцінюванні потреби у наданні) підтримки		100%
12.11. беру участь у перегляді індивідуальної програми розвитку (не рідше ніж двічі на рік)		100%
12.12. організовую спільно з учителем/(-ями) освітній процес, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання		100%
12.2. здійснюю підготовку матеріалів для дистанційного навчання та консультую батьків щодо їх використання	100%	
12.3. забезпечую підготовку індивідуальних завдань та адаптацію навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей учня, в тому числі і з урахуванням умов дистанційного навчання	100%	
12.4. надаю додаткові пояснення дитині щодо виконання матеріалу, який вивчається, та завдань, забезпечую перевірку виконання таких завдань		100%
12.5. адаптую освітнє середовище відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку	100%	
12.6. залучаю дитину/дітей з ООП до шкільних заходів, у тому числі позакласних	100%	
12.7. здійснюю фізичний супровід дитини/дітей з ООП та забезпечую його/їхні соціально-побутові потреби		100%
12.8. є учасником команди психолого-педагогічного супроводу		100%
12.9. беру участь у розробці індивідуальної програми розвитку		100%

Середній бал за критерієм 1.3.2. – 2,5 ВП

Критерій 1.3.3. Заклад освіти взаємодіє з батьками, іншими законними представниками (далі-батьки) осіб з ООП, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучає їх до необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти (у разі наявності таких осіб).

Згідно з результатами аналізу документації закладу освіти: Взаємодія з батьками: індивідуальні програми розвитку (ІПР) погоджені з батьками учнів. У наказах про створення команд супроводу та відповідних протоколах засідань зафіксовано участь батьків або інших законних представників дитини (усі відповіді «так»). Взаємодія з ІРЦ: у наказах про створення команд супроводу та протоколах засідань констатовано відсутність фахівців інклюзивно-ресурсного центру, які брали участь у комплексній оцінці (відповіді «ні»). Згідно з опитуванням керівника закладу освіти / заступника директора: Робота з батьками (Питання 28): здійснюється через індивідуальні зустрічі та залучення до розробки ІПР. Батьки є постійними учасниками засідань команд супроводу. Співпраця з ІРЦ (Питання 29, 30): заклад офіційно співпрацює з фахівцями ІРЦ. Консультативна допомога щодо організації навчання та підтримки дітей з ООП надається за потреби в телефонному режимі. Згідно з опитуванням практичного психолога / соціального педагога: Напрями взаємодії з ІРЦ (Питання 17): спільна робота з фахівцями центру ведеться з питань розробки ІПР, визначення напрямів психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, а також оцінки емоційно-вольової та когнітивної сфер дитини. (Табл. 40)

Таблиця 40

Форма вивчення документації	
Питання	Відповідь
49. Індивідуальна програма розвитку: погоджена одним з батьків (іншим законним представником) учня	так
50. Накази з основної діяльності: до складу команд психолого-педагогічного супроводу входять батьки або інші законні представники дитини з ООП:	так
51. Протоколи засідань команд психолого-педагогічного супроводу: до складу команди входять батьки або інші законні представники дитини з ООП:	так
52. Накази з основної діяльності: до складу команд входять фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які брали участь у проведенні комплексної оцінки:	ні
53. Протоколи засідань команд психолого-педагогічного супроводу: до складу команди залучаються фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які брали участь у проведенні комплексної оцінки:	ні

Опитувальник для заступника керівника закладу освіти / для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
28.* Яка робота здійснюється з батьками щодо особливостей розвитку, навчання та виховання дітей з ООП?	Індивідуальні зустрічі, зустрічі з фахівцями, залучення до розробки ІПР, є постійними учасниками КППС
29.* Заклад освіти співпрацює з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру щодо організації освітнього процесу та підтримки дітей з ООП?	так
30.* Яку допомогу надають фахівці ІРЦ в організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами?	Консультують за потреби в телефонному режимі

Опитувальник для практичного психолога/соціального педагога	
Питання	Відповідь
17. З яких питань Ви співпрацюєте/отримуєте допомогу з працівниками інклюзивно-ресурсного центру?	Розробка ІПР для кожної дитини з ООП, визначення напрямів психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг, оцінка емоційно-вольової сфери, оцінка когнітивної сфери

Згідно з опитуванням педагогічних працівників: Моніторинг та інформування (100% «так»): усі опитані педагоги (100%) ведуть щоденник спостережень для відстеження динаміки розвитку дитини та оцінки досягнення цілей, визначених в ІПР. Також у повному обсязі забезпечується надання інформації батькам та колегам щодо особливостей розвитку учнів з ООП. Взаємодія та комунікація (100% «так»): вчителі стовідсотково здійснюють підготовку інформації для засідань Команди супроводу за результатами своїх спостережень. Окрім цього, забезпечується регулярна комунікація з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру з питань психолого-педагогічного супроводу. (Табл.41)

Таблиця 41

Результати анкетування

Педагогічні працівники

Як Ви забезпечуєте реалізацію освітнього процесу дитини/дітей з ООП	
Питання	так
12.13. веду щоденник спостережень з метою відстеження динаміки розвитку та оцінки рівня досягнення цілей навчання, зазначених в ІПР	100%
12.14. надаю інформацію батькам, педагогічним працівникам щодо особливостей розвитку дитини з ООП	100%
12.15. здійснюю підготовку інформації для учасників засідання Команди супроводу за результатами спостереження за дитиною/дітьми щодо її/їхніх індивідуальних особливостей, інтересів та потреб	100%
12.16. комунікую з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру щодо психолого-педагогічного супроводу	100%

Середній бал за критерієм 1.3.3. – 1,9 ВП

Критерій 1.3.4. Освітнє середовище мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя.

Згідно з результатами спостереження за освітнім середовищем: Екологічна політика та енергозбереження: у закладі запроваджено шкільну політику «мінімізації» відходів та сортування сміття, а також впроваджено заходи з енергозбереження. Проведено озеленення пришкольньої території та класних кімнат (усі відповіді «так»). Інформаційна підтримка та активності: на інформаційних стендах та вебсайті наявні матеріали про участь учнів в екологічних заходах, проектах та акціях. Освітнє середовище мотивує дітей до рухової активності, зокрема учні мають доступ до спортивного обладнання під час перерв. Безпека та контроль: здійснюється постійний контроль та попередження спроб тютюнопаління у приміщеннях та на всій території школи. Розвивальний та освітній простір: у закладі наявні осередки й елементи інтер'єру, що зацікавлюють учнів до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, підлозі, сходах). Обладнання та засоби навчання активно використовуються у навчально-пізнавальній діяльності. Обмеження інфраструктури: на території школи відсутні дослідні ділянки, екологічна стежка, метеорологічний майданчик або «зелений клас» (відповідь «ні»). (Табл.42)

Таблиця 42

Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
21.1. запроваджено шкільну політику «мінімізації» відходів та сортування сміття	так
21.2. запроваджено енергозбереження	так
21.3. на території школи наявні: дослідні ділянки/екологічна стежина/метеорологічний майданчик/«зелений клас» тощо	ні
21.4. здійснено озеленення пришкольньої території та класних кімнат	так
21.5. на інформаційних стендах у коридорах/класних кімнатах/вебсайті наявні матеріали про участь учнів в екологічних заходах/проектах/акціях	так
21.6. середовище мотивує до рухової активності на території та у приміщеннях школи (учні мають доступ до спортивного обладнання під час перерв, настільний теніс тощо)	так
21.7. здійснюється контроль та попередження спроб тютюнопаління у приміщенні та на території школи	так
21.8. наявні осередки, елементи інтер'єру, що зацікавлюють учнів до пізнавальної діяльності (візуалізація на стінах, підлозі, сходах, інсталяції)	так
21.9. наявні обладнання та засоби навчання використовуються у навчально-пізнавальній діяльності здобувачів освіти	так

Результати анкетування

Згідно з опитуванням педагогічних працівників: Моніторинг та інформування (100% «так»): усі опитані педагоги (100%) ведуть щоденник спостережень для відстеження динаміки розвитку дитини та оцінки досягнення цілей, визначених в ІПР. Також у повному обсязі забезпечується надання інформації батькам та колегам щодо особливостей розвитку учнів з ООП. Взаємодія та комунікація (100% «так»): вчителі стовідсотково здійснюють підготовку інформації для засідань Команди супроводу за результатами своїх спостережень. Окрім цього, забезпечується регулярна комунікація з фахівцями інклюзивно-ресурсного центру з питань психолого-педагогічного супроводу. (Табл.43)

Таблиця 43

Здобувачі освіти

Використання педагогічними працівниками під час навчальних занять/позаурочних заходів				
Питання	іноді	постійно	рідко або ніколи	часто
9.1. лабораторне обладнання, у тому числі і віртуальні лабораторії	51%	1%	19%	29%
9.2. мультимедійне обладнання (інтерактивна дошка, проектор тощо)	18%	15%	7%	60%
9.3. комп'ютерна техніка і програми та/або гаджети	27%	13%	3%	57%
9.4. мережа Інтернет	25%	22%	7%	47%
9.5. візуалізація інформації (карти, графіки, формули тощо)	28%	14%	11%	48%
9.6. наочність (муляжі, моделі, макети, гербарії, колекції тощо)	28%	4%	26%	42%
9.7. спортивний інвентар (м'ячі, обручі, гімнастична стінка, канат, ракетки, гімнастичні палиці, скакалки тощо)	8%	58%	4%	30%

Згідно з опитуванням педагогічних працівників щодо використання ними засобів навчання

під час занять та позаурочних заходів: Цифрові технології та Інтернет: Мережу Інтернет переважна більшість учителів (61%) використовує «постійно», а 30% — «часто». Комп'ютерну техніку та програми «постійно» залучають 47% опитаних, тоді як 34% використовують їх «часто». Мультимедійне обладнання найчастіше використовується «часто» (41%) або «іноді» (27%), а «постійно» — у 22% випадків. Лабораторне обладнання та віртуальні лабораторії більшість педагогів (55%) використовує «рідко або ніколи», а 25% — «часто». Унаочнення та дидактичні матеріали: Візуалізацію інформації (карти, графіки) однакова кількість вчителів використовує «постійно» (30%), «часто» (30%) та «іноді» (30%). Традиційну наочність (муляжі, моделі, гербарії) педагоги використовують переважно «рідко або ніколи» (31%) або «часто» (27%). Спортивний інвентар: Спортивне обладнання та інвентар більшість учителів (53%) залучає «рідко або ніколи», 20% — «іноді», а 14% — «постійно». (Табл.44)

Таблиця 44

Педагогічні працівники				
Використання педагогічними працівниками під час навчальних занять/позаурочних заходів				
Питання	іноді	постійно	рідко або ніколи	часто
11.1. лабораторне обладнання, у тому числі і віртуальні лабораторії	19%	2%	55%	25%
11.2. мультимедійне обладнання (інтерактивна дошка, проектор тощо)	27%	22%	11%	41%
11.3. комп'ютерна техніка і програми та/або гаджети	14%	47%	5%	34%
11.4. мережа Інтернет	6%	61%	3%	30%
11.5. візуалізація інформації (карти, графіки, формули тощо)	30%	30%	11%	30%
11.6. наочність (муляжі, моделі, макети, гербарії, колекції тощо)	23%	19%	31%	27%
11.7. спортивний інвентар (м'ячі, обручі, гімнастична стінка, канат, ракетки, гімнастичні палиці, скакалки тощо)	20%	14%	53%	12%

Середній бал за критерієм 1.3.4. – 3 ДОСТАТНІЙ

Критерій 1.3.5. У закладі освіти створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)

Згідно з результатами спостереження за освітнім середовищем: Функціонування та облаштування: приміщення та обладнання бібліотеки використовуються для проведення навчальних занять і культурно-освітніх заходів. Бібліотека повноцінно діє як інформаційно-ресурсний центр, маючи читальний зал, комп'ютерну техніку та електронну систему каталогів. Активність учнів: здобувачі освіти відвідують бібліотеку під час перерв та після уроків, працюють над індивідуальними та груповими завданнями (усі відповіді «так»). Згідно з опитуванням керівника закладу освіти / заступника директора: Використання в освітньому процесі (Питання 14): бібліотека / інформаційно-ресурсний центр активно залучається для забезпечення учнів підручниками й довідковою літературою. На її базі проводяться виховні години, тематичні виставки та зустрічі з письменниками. (Табл.45)

Таблиця 45

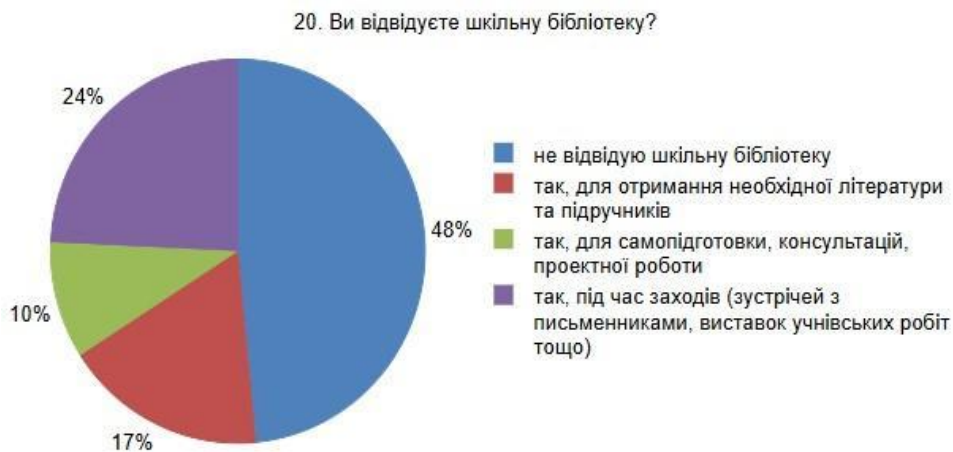
Форма спостереження за освітнім середовищем	
Питання	Відповідь
21.10. приміщення та облаштування бібліотеки використовуються для проведення навчальних занять, культурно-освітніх заходів	так
21.11. учні відвідують бібліотеку під час перерв та після уроків, працюють над індивідуальними та груповими завданнями	так
21.12. бібліотека діє як інформаційно-ресурсний центр (наявність читального залу, комп'ютерної техніки, електронної системи каталогів тощо)	так

Опитувальник для керівника закладу освіти/для керівника закладу освіти (у штатному розписі відсутня посада заступника)/завідувача філії	
Питання	Відповідь
14. Яким чином бібліотека/інформаційно-ресурсний центр використовується в освітньому процесі?	забезпечення учнів підручниками, довідковою літературою, проведення виховних годин, тематичних виставок, зустрічей з письменниками

Результати анкетування:

Згідно з опитуванням здобувачів освіти щодо відвідування шкільної бібліотеки (Питання 20): Основна мета відвідування: майже половина опитаних учнів (48%) приходить до бібліотеки для отримання необхідної літератури та підручників. Культурні та масові заходи: 24% респондентів зазначили, що відвідують її під час різноманітних заходів (зустрічей з письменниками, виставок учнівських робіт тощо). Навчальна робота: для самопідготовки, консультацій та проектної діяльності простір бібліотеки використовують 10% здобувачів освіти. Відсутність потреби: не відвідують шкільну бібліотеку 17% опитаних учнів.

Здобувачі освіти

Середній бал за критерієм 1.3.5. – 2,7 ДОСТАТНІЙ